

Frimærkesamleren

The Danish Stamp Collector

Nr. 2 · April 2021 · 79. Årgang

Indhold:

4 - Frimærkeudstillinger

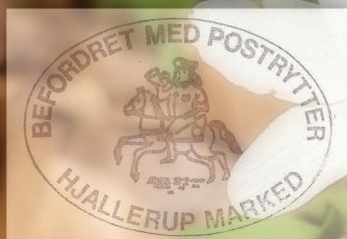
10 - Randstaterne - Letland 1933

14 - 1938 Grønlands egne frimærker

21 - Frankrigsgruppen

22 - S.H.S Jugoslavien 1921

28 - Julemærker

100 året for det første kongebesøg på Grønland, blev markeret på 300 året for Hans Egedes ankomst til Grønland i 1721

Gamle grønlandske pengesedler V

Frimærkeserien med gamle grønlandske pengesedler blev afrundet med den meget flotte 100 kroner kreditseddel med portræt af Knud Rasmussen (1879-1933) og Thulefjeldet på forsiden

01100697-0
Postfrisk - Frimærke
Udgivelsesdag: 22. februar 2021
Værdi: DKK 47,00

KALAALLIT QANGA ANINGAASATTAAT
GAMLE GRØNLANDSKE PENGESEDLER
1 / 2021

01106697-0
Postfrisk - Miniark
Udgivelsesdag: 22. februar 2021
Værdi: DKK 47,00

Gamle grønlandske pengesedler V - Andre udgivelser i samme serie:

01100697-1 Dagstemplet - Opklæbet
01100697-2 Dagstemplet
01100697-4 Førstedagsstemplet
01100697-5 Centralt dagstemplet
01103697-0 Postfrisk - Helark
01103697-2 Dagstemplet - Helark
01103697-4 Førstedagsstemplet - Helark
01104697-0 Postfrisk - 4-blok øvre marginal
01104697-2 Dagstemplet - 4-blok øvre marginal
01104697-4 Førstedagsstemplet - 4-blok øvre marginal
01104697-5 Centralt dagstemplet - 4-blok øvre marginal
01105697-0 Postfrisk - 4-blok nedre marginal

01105697-2 Dagstemplet - 4-blok nedre marginal
01105697-5 Førstedagsstemplet - 4-blok nedre marginal
01106697-2 Dagstemplet - Miniark
01106697-4 Førstedagsstemplet - Miniark
01106697-5 Centralt dagstemplet - Miniark
01201697-4 FDC/1
01202697-4 FDC/4
01203697-4 FDC/Sæt
01204697-4 FDC/Miniark
01805697 Særkonvolut til miniark
01805697 Særkonvolut

Bestil nye udgivelser
på www.stamps.gl,
e-mail: mail@stamps.gl
eller telefon:
+45 70 26 05 50

Andre udgivelser af 22. februar 2021

01100695+6-0
Fisk i Grønland IV
Postfrisk - Sæt
Værdi: DKK 42,00
Udgivelsesdag: 22. februar 2021

01100693+4-0
Skole-sparemærker II
Postfrisk - Sæt
Værdi: DKK 20,00
Udgivelsesdag: 22. februar 2021

01100692-0
De grønlandske huse
Tillægsværdi 2021 - Postfrisk
Værdi: DKK 18,00
Udgivelsesdag: 22. februar 2021

Flere udgivelser i samme serie se:
www.stamps.gl

.....
stamps.gl
facebook.com/stamps.gl

Bestil online eller kontakt vores Service Center
POST Greenland Filatelia – Service Center
Kvindevadet 42, 5450 Otterup, Danmark, Tlf. +45 70 26 05 50
E-mail: mail@stamps.gl

79. årgang - Nr. 2 - April 2021

Frimærkesamleren udkommer digitalt med 6 numre årligt, iht. udgivelsesplanen på www.frimærkesamleren.dk, samt som en trykt årsbog.

Redaktion: Anders L. Petersen og Thomas Petersen.
Mail: redaktion@frimaerkesamleren.dk.

Betaling:
Mobilepay: Telefonnummer 20486412

Bankoverførsel til Jyske Bank:
Reg. nr. 5023 kontonr. 0001034765
Til brug i udlandet: SWIFT: JYBADKKK
IBAN DK 23 5023 0001 0347 65

Adresseændringer mv. meddeles til:
Bogholderiet, Poppel Allé 35, 3500 Værløse.
Tlf. 44 44 34 12 – mail: redaktion@frimaerkesamleren.dk

Copyright ©:

Artikler publiceret i Frimærkesamleren er forfatterens og Frimærkesamlerens ejendom. Gengivelse af artikler i trykte eller elektroniske medier må kun ske med redaktionens skriftlige tilladelse.

Artikler, beretninger og redegørelser i bladet står for de enkelte forfatters egen regning og er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller foreningens mening. ISSN 0016-1438.

Produktion:
Tidskriftet Frimærkesamleren
Poppel Alle 35, 3500 Værløse
Tlf. 44443412. Mail: redaktion@frimaerkesamleren.dk

Kære læser

Frimærkesamleren fra årgang 2021 udgives som et gratis elektronisk tidsskrift, samt i bogform som en trykt 2021 udgave. Denne udgave leveres frit til alle abonnenter af Frimærkesamleren, men interesserede kan også forudbestille disse Frimærkesamleren som årbøger.

Frimærkesamleren vil benytte lejligheden til at byde alle nye læsere i ind og udland velkommen, og håber vi i fællesskab kan forsætte med at udbrede vores fantastiske hobby til en bredere samlerkreds.

Frimærkesamleren vil samtidig beklage at dette tiltag har været nødvendigt, hvilket rammer enkelte uden computer, og alle der gerne vil have et fysisk blad i hånden. Det er nu muligt at læse nye og tidligere udgaver af Frimærkesamleren på hjemmesiden www.frimærkesamleren.dk. Bladet kan downloades og udprintes i sin helhed, eller begrænset til de sider der interesserer den enkelte læser.

Den overvældende interesse ved seneste udgivelse, gav nogle uventede problemer som vi beklager. Det er vores ønske, at alle der er koblet på vores nyhedsbrev kan få en besked samtidig. Dem der igennem flere år har haft et abonnement på den digitale Frimærkesamler vil fortsat få hvert nummer tilsendt.

Fra de tidligere abonnenter mangler Frimærkesamleren stadig et større antal korrekte mailadresser. Så ønsker du at være med på vore udsendelseslister skal du indsende din nye mailadresse eller selv tilmelde dig nyhedsbrevet på hjemmesiden www.frimærkesamleren.dk

For at sikre, at den nyeste viden bliver til glæde for flest mulige samlere fra både ind og udland, er der ved at blive etableret et vidensforum på hjemmesiden under "samleområder". Her vil flere artikler fra Frimærkesamleren blive lagt ud og løbende ajourført. Frimærkesamlerens normale regler for "copy right" er også gældende for disse sider. Siderne opbygges og vedligeholdes i samarbejde med specialgrupperne under FFF og Frimærkesamlerens abonnenter.

Planlægningen af den kommende "Frimærke, Brev & Postkort messe 2021" er i gang og forventes afholdt den 13. og 14. november. Temaet for udstillingsaktiviteterne planlægges i år sammen med FFF – og de enkelte specialgrupper der får mulighed for at promovere deres eget samleområde.

Redaktionen

VF auktion

www.vf-auktion.dk

- Online auktioner
- Gratis auktionskatalog
- Over 10000 lots hver måned

Haydnsvej 2, 4. sal DK - 2450 København SV
Tlf. (+45) 36 16 00 84 - auktion@vf-auktion.dk

De danske frimærkeklubbers udstillinger

Af Bruno Nørdam, Randers Filatelistklub

1983

fortsat fra forrige nummer...

Dommerne fra DFF's dommerkollegium gav sølv plus ærespræmie til disse seniorer:

- Willy Gülstorff, København N, for "England liniegraveret" (udstillings fineste samling)
- Orla Nielsen, Taastrup, for "Island, uddrag af specialsamling 1847-1933"
- Jørgen Kamstrup, København K, for England posthistorie 1591-1840"
- Henry Bech. Hellerup, for "Malaya, japansk besættelse"
- Oluf Pedersen, Brønshøj, for "Danmark, posthistorie, lokal- og distriktsforsendelser"
- Birger Scahring, Holstebro, for "Færøerne specialsamling 1870-1953"

Der var sølv og opmuntringspræmie til Bent Hansen, Taastrup, for "Sverige, ringtype og Oscar 1872-1911".

Sølv var der til:

- Edvin Rasmussen, Glostrup, for "Syd/Sydvestafrika, luftpost 1911-50"
- Johnny Barth, Karlslund, for "Cape of Good Hope, 1792-1910"
- K. Landkilde Sørensen, Taastrup, for "Østrig 1850-1918 i uddrag"
- Knud Eichert, København S, for "Danmark 1851-95"
- L. Kjærgaard Christensen, Taastrup, for "Tyskland 1871-1920"
- Mogens Frølund, Holstebro, for "Grønland specialsamling med breve og varianter"
- E. Falck-Christensen, Roskilde, for "Finland, uddrag af landesamling 1875-1915"
- Børge Petersen, Kastrup, for "Letland, landesamling 1850-1941"

Juniørerne Finn Johansson og Marianne Johansson, begge fra Køge, modtog sølv for henholdsvis "Grønland 1938-1982" og "Færøerne 1975-1981".

Udstillingskonvolutten med et oplag på 500 stk. blev udsolgt allerede om lørdagen. Et medlem kom så på den ide at tiltrykke konvolutter fra Interdania '79 med "1983". Danmarks første provisoriske udstillingskonvolut havde set dagens lys.

Der kom i alt 1.700 besøgende, hvoraf de betalende udgjorde 1.527.

Særstempel

I midten ses en frimærkelignende tegning med teksten "TOF / 40", omgivet af dato og "1983". I randen læses "TÅSTRUP JUBILÆUMSUDSTILLING". Stemplet blev anvendt på begge udstillingsdage med hver sin dato.

Særkonvolut 1

Udstillingens bomærke pryder konvolutten. Formanden for klubben Palner Rundstrøm fremkom med ideen om at bruge bølgelinje-frimærkets design til bomærket. Værdiangivelsen blev ændret til "TOF / 40", øre til venstre med "1943", øre til højre "1983" og "POSTFRIMÆRKE" med "TÅSTRUP OG OMEGNS FRIMÆRKEKLUB". Oplaget var som nævnt på 500 stk.

Særkonvolut 2

Udstillingskonvolut fra Interdania '79 med tiltrykket "1983".

Særkonvolut 3

Til fordel for udstillingen solgtes en konvolut, tegnet af Bárður Jácubsson, frarkeret med et færøsk frimærke afstemplet på udgivelsesdagen. Oplaget er på 1.000 stk. Denne konvolut er nr. 4 i serien.

Forsendelse til udlandet

Konvolutten er sendt til Grønland og afstemplet den 20. januar 1983.

Katalog

Kataloget, der er på 38 sider, indeholder følgende artikler:

- Niels Klottrup: "Afsenderbetegnelse på brevkort – kun en bagatel – men alligevel"

- E. Menne Larsen: "Luftpost-forbindelsen til Færøerne"
- Orla Nielsen: "Island – 10 aur oval-udgave"
- Jørgen Kamstrup: "At samle på breve – og finde guldgrube indeni"
- Niels Brage, bearbejdet af Palner Rundstrøm: "Uddrag af festtalen ved klubbens 20-års stiftelsesfest"

Kataloget var nummereret og deltog i en lodtrækning, hvor præmien var 5 kroner posthusfrimærket.

Skjerns 25 års købstadsjubelium

Den 1. april 1983 kunne Skjern fejre 25 årsdagen som købstad. Skjern var den sidste by, der i 1958 fik status som købstad. Skjern og Omegns Frimærkeklub fremstillede i den anledning en særkonvolut. Det kunne være nedennævnte.

Motivet på konvolutten er Skjerns byvåben med nøglen, der symboliserer købstadsrettighederne, bølgerne, der viser Skjern Å, og stjernen fra en morgenstjerne, der henviser til retten. Ved siden af ses Skjern Mølle.

"Junior '83" i Kettinge

Sted: Kettinge Sportshal
Tidsrum: 23.- 24. april 1983
Arrangør: Nysted og Omegns Frimærkeklub og SJS
Anledning: SJS's 40 års jubilæum

Den knap fire år gamle klub (stiftet den 15. november 1979) påtog sig opgaven med at afholde årets juniordag med en udstilling.

Der var udstillet 300 rammer, hvoraf 2/3 var reserveret danske juniorer og resten samlere fra Norge, Sverige, Finland, Vesttyskland, Holland og Østrig. Dommerne var Søren Juhl Hansen, København S, Kurt Holmgård, Nakskov, Michael Jørgensen, København V., Helga Larsen, Glostrup, Ingvar Larsen,

Nørre Alslev, Lau Nygård, København S., Jørgen Nielsen, Køge, Erik Pedersen, Aalborg og Anneliese Møller, Køge (sekretær).

Postvæsenerne fra Danmark, Færøerne og Grønland deltog. Derudover var der fem handlerstande.

Det ser ud til at SJS havde opgivet at få lavet mærkater i serien om landenes første frimærker.

Særstempel

I midten af særstempellet ses bomærket for SJS og teksten "24 APRIL 1983 / SJS 40 ÅR". I randen læses "KETTINGE / JUNIOR 83". Stempellet er kun set anvendt denne dag.

Særkonvolut

Motivet på særkonvolutten er bomærket for SJS og en gengivelse af Filipinernes første frimærke, der udkom den 1. februar 1854. Det var nummer 37 i serien om landenes første frimærke.

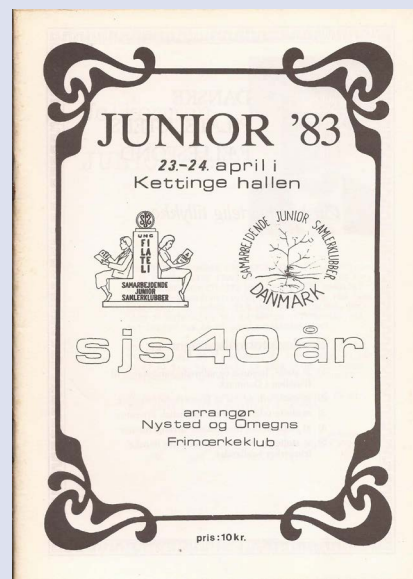
Prisen for en ufrankeret kuvert var 2 kroner plus returporto, mens prisen for en frankeret og afstemplet kuvert var 6 kroner pr. stk.

Indlagt i konvolutten var der en lodseddel til et lotteri, hvor hovedgevinsten var de to første miniark fra Hafnia 76.

Katalog

Kataloget, der er på 52 sider, indeholder følgende artikler:

- Sven Lund: "SJS gennem 40 år"
- J. Chr. Rich: "Nysted's posthistorie"
- Erling Bendsen: "Motiver: din chance"
- Tidligere sognepræst i Ø. Ulslev og Godsted Sogne: "Et gammelt segl fortæller"
- Ib Eichner Larsen: "Færøerne på vej"

Spejderfrimærkeudstillinger i Vanløse og Aarhus

I anledning af Sct. Georgs Gildernes 50 års jubilæum blev der afholdt to spejderfrimærkeudstillinger.

Sct. Georg Gilderne er et mødested og fællesskab for tidligere og nuværende spejdere.

Sted: Gildegården, Vanløse Allé 41
Tidsrum: 23 april 1983
Arrangør: Spejderfrimærkeklubben i Danmark

Særstempel 1

I midten af særstempellet ses Sct. Georgs Gildernes bomærke, en lilje med to stjerner, omgivet af "23.4" og "1983". I randen læses "VANLØSE SCT. GEORGS GILDERNE 50 ÅR". Stempellet blev kun anvendt denne dag.

Særkonvolut

Motivet på konvolutten er Sct. Georgs Gildernes bomærke og logoet for jubilæet. Prisen for konvolutten var 6 kroner.

Sted: Domus Philatelia Jutlandia's hus i "Den gamle By", Aarhus
Tidsrum: 23. – 24. april 1983
Arrangør: Frimærkelauget, Sct. Georgs Gilderne i Aarhus

Særstempel 2

Særstempellet, der blev anvendt den 23. april 1983, selve jubilæumsdagen, har i midten samme motiv som stempellet fra Vanløse. Oven over bomærket ses "Den gamle by", under bomærket ses "Sct. Georgs Dag" og i randen læses "ARHUS C / SPEJDERFRIMÆRKEUDSTILLING".

Særstempel 3

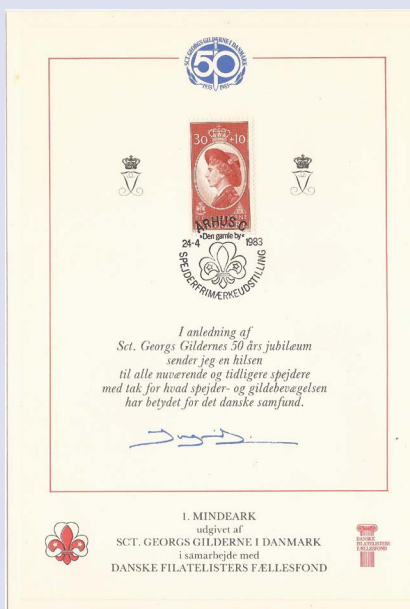
Særstempellet, der blev anvendt den 24. april 1983, har i midten samme motiv som stempellet fra Vanløse. Oven over bomærket ses "Den gamle by" og i randen læses "ARHUS C / SPEJDERFRIMÆRKEUDSTILLING".

Særkonvolut

Det er den samme konvolut, som blev benyttet i Vanløse. Prisen var den samme, 6 kr. pr stk

Mindeark

Mindearket blev til i samarbejde med Danske Filatelisters Fællesfond. Dronning Ingrid sendte en hilsen til tidligere og nuværende spejdere. Oplaget er på 6.- 8.000 stk. Mindearket, der kostede 35 kroner plus 5 kr. i forsendelsesgebyr, blev frankeret med spejderfrimærket fra 1960 med Dronning Ingrid i anledning af hendes 25 års spejderjubilæum.

Mindearket blev indklæbet i en folder på fire sider, udgivet af Frimærkelauget, Sct. Georgs Gilderne i Aarhus.

Post- og Telegrafvæsenets kommunikationsudstilling i Billund

I dagene fra den 4. maj til den 16. september 1983 holdt Post- og Telegrafvæsenet en udstilling i Billund i anledning af verdenskommunikationsåret 1983.

Særstempel

I midten ses et posthorn, datoen og "UDSTILLING" og i randen "BILLUND / VERDENS-KOMMUNIKATIONSÅRET". Man må gå ud fra, at stempellet blev anvendt på alle åbningsdage med hver sin dato.

Særkonvolut

Logoet for verdenskommunikationsåret pryder konvolutten.

Løgstør Postkontor 150 år

I 1983 kunne Løgstør Postkontor fejre sit 150 års jubilæum. Det første postkontor blev indrettet i et værelse i den bygning, der senere kom til at huse Hotel du Nord. Samtidig med jubilæet blev 250 året for den officielle postbefordring mellem Løgstør og Aalborg markeret. Jubilæumsdagen blev sat til den 6. maj 1983, årsdagen for indvielsen i 1918 af Løgstør Post- og Telegrafbygning.

Særstempel

I midten af særstempellet ses en postdiligence og under den "6.5.1983".

Særkonvolut

På konvolutten ses et fotografi af Løgstør Post- og Telegrafbygning fra 1918.

Frimærkeudstilling i Skrydstrup

Røde Kors afholdt en frimærkeudstilling i forbindelse med et åbent hus arrangement på flyvestationen Skrydstrup den 29. maj 1983.

Særstempel

I randen læses "VOJENS + RØDE KORS & FRIMÆRKER +" og i midten ses et Dacota C-47 fly og teksten "SKRYDSTRUP / ÅBENT HUS / 29. MAJ / 1983".

Særkonvolut

På konvolutten er der et fotografi af Flyvevåbenets ældste fly, Dacota C-47, der gjorde tjeneste fra 1953 til 1982.

Postrytter på Hjallerup Marked

Der blev på årets Hjallerup Marked arrangeret transport af konvolutter og postkort med postrytter. Der er registreret afstemplinger den 3. og 4. juni 1983.

Særstempel

I midten af det uofficielle ovale særstem-

pel ses en postrytter. I randens læses "BEFORDRET MED POSTRYTTER / HJALLERUP MARKED".

Særkonvolut

Motivet på konvolutten er en tegning af heste af to krejlere der på ægte hjallerupsk manér indgår en handel med håndslag.

Særkonvolutten er afstemplet med det officielle særstempel.

Særkort

Scenen på postkortet er fra ca. 1840.

Frederikssund Postkontor 150 år

Særstempel

I midten af særstemplet ses den cyklen- de viking, omgivet af "1-7" og "1983" og i randen læses "FREDERIKSSUND POSTKONTOR I 150 ÅR". Stemplet er kun anvendt den 1. juli 1983.

TMS-stempel

Motivet på TMS-stemplet er Frederiks- sunds byvåben med en falk med en kug- le i kloen omgivet af en blomsterranke. Teksten er "POSTKONTORET / 150 ÅR / 1. JULI 1983".

Særkonvolut

På konvolutten er der en tegning af post- huset på Kocksvej.

Fortættes...

GRØNLANDSKE
UDSTILLINGSSTEMPLER
Søger udstillingsstempler på forsendelser 2000-
2020.
Kun større partier har interesse.
Kontakt schwaner.willy@gmail.com

Frimærkesamleren Abb.

Abonnenter kr. 250,-
Beløb overføres til konto
5023 1034765
eller MobilePay 20486412
Oplys navn eller med-
lemsnr.

Søges-købes/byttes

Grønlandske helark

- 1 øre marginal nr. 655 lige
arknummer
- 5 øre marginal nummer 700 nr. 2
med lige ark nummer
- 1 øre marginal nr. 1292 ulige
arknummer
- 1 øre marginal nummer 1351 lige og
ulige arknummer
- 2 kr. marginalnummer 2036 lige
arknummer

Kontakt Flemming Petersen
fp@fpstamps.dk / 44443412

Husk tilmelding til nyheds-
brev på www.3fff.dk så får
du oplysninger om nyudgi-
velser af frimærkesamleren
mv.

FFF medlemmer og bla-
dabonnenter modtager
ved årsskiftet et ind-
bundet eksemplar af
Frimærkesamleren 2021.

www.stamps.dk

1000-vis af breve/postkort
til faste priser, samt 2 ugentlige
online-auktioner.

Posthistorie- og hjemstavns-
samlinger søges.

Ring og få et uforpligtende tilbud.

Fyns Frimærke Service

v/Bjarne Heck. Tlf. 62 63 24 24
E-mail: stamps@stamps.dk

Samleren

Specialbutik med Europas
største udvalg af samlertilbehør

Samleren
Rosenørns Allé 42
1970 Frederiksberg C
Tlf. 35 36 82 42
E-mail: samleren@album.dk
www.album.dk

Roskilde Mønt- & Frimærkehandel ApS

Se vores webshop på:

www.roskildeonline.com

Algade 28 • 4000 Roskilde • Tlf. 4636 7419
roskildefrimont@hotmail.com

www.frimarksnetto.se

www.safealbum.dk

Butik i Helsingborgs centrum, 2 min. fra Scandlines færger.
Bruksgatan 30, SE-252 23 Helsingborg.
Tlf. (+46) 42 14 49 82
E-mail: info@frimarksnetto.se

Norske frimerker

posten.no/frimerkebutikken

FRIMÆRKEBUTIKKEN

www.fb-net.dk

Theis Jørgensen
Torvegade 16A
4640 Faxe
Danmark

Tlf.: +45 32 595 596
E-mail: info@fb-net.dk

Besøg vores
omfattende hjemmeside
med
frimærker og postkort.

Færøske frimærker

Nye udgivelser i april

Sepac 2021:

Færøerne på historiske kort II

På miniarket ser vi Sebastian Münsters kort. Det blev udgivet i 1578 og blev trykt under navnet *Seprionales regiones*.
Design: Kim Simonsen.

Europa 2021:

Lunde - *Fratercula arctica*

Lunden med det store farverige næb og orange ben er meget karakteristisk for Færøerne. Fotos: Thomas Vikre und Jógvan Hansen.

Kong Christian X besøg i 1921

H.M. Kong Christian X. besøgte Færøerne ved flere lejligheder. Første gang i 1921 sammen med Dronning Alexandrine og sønnerne Kronprins Frederik og Prins Knud. Design: Gamle postkort

Bestil nemt og bekvemt på www.stamps.fo

Posta Færøerne – et af de mindste postvæsenere i verden, men kendt for sine unikke, flotte og kreative frimærker, som har opnået anerkendelse i hele verden.

Posta Stamps, Óðinshædd 2
FO-100 Tórshavn, Færøerne

Tel. 00 298 346200
stamps@posta.fo

Posta
FAROE ISLANDS

Randstaterne – Letland 1933

Af Per Fæster

Hvad gemmer der sig bag udgivelsen af luftpostprovisorierne fra 1933 påtrykt "Latvija – Afrika". Frimærkeserien består af fem utakkede frimærker med AFA numrene 223-227. De benyttede motiver er første gang benyttet til luftpostserien fra 1928.

Der blev fremstillet en mindekuvert med en dobbelt rød kant, som farverne på det Lettiske flag, og på kuverternes venstre side står der med rødt skrevet: "Latvija-Afrika". Ill. nr. 1.

Ill. nr. 1 - Mindekuvert med 3 frimærker på forsiden og to på bagsiden.

Greve Jacob af Courland (1641-1682) købte øen "St. Andrews" af den indfødte befolkning i 1651. På øen, der lå ved "munden" af Gambia, anlagde Greven et fort bemandet med 100 Europæere og 80 indfødte. Greven havde tidligere overtaget den caribiske ø Tobago, og disse to øer blev kendt som de "Legendariske Lettiske Kolonier". Efter fund af guld i den Gambiske flod, tvang Hollænderne i 1659 fortet i knæ, og "St. Andrews" blev overtaget af briterne i 1664.

For at genoplive mindet om Courland, som en del af den lettiske historie og samtidig promovere den lettiske flybranche, besluttede piloterne N. Pulins og R. Celms, at foretage en flyvning til Bathurst (nu kendt som Banjul) i Gambia. Flyet var designet af det lettiske firma K. Irbits og produceret i Letland. Flyet med navnet "GAMBIA" var drevet af en 85 HP "Cirrus R-III" motor.

Flybranchen var i rivende udvikling, med pioneren Charles Lindbergh i spidsen efter at have krydset Atlanterhavet i 1927, og nu planlagde en tur via Grønland til Europa. Tyskernes Zeppelin flyvninger havde også deres storhedsperiode, og nu drømte Letland også om lidt opmærksomhed i verdenspressen.

Flyruten blev planlagt: Riga-Kaunas-Danzig-Berlin-Fuerth-Nürnberg-Strassburg-Lyon-Perpignan-Barcelona-Valencia-Alicante-Málaga-Tanger-Rabat-Casablanca-Agadir-Cap Juby-Villa Cisneva-Fort Etienne-St. Louis-Dakar-Bathurst, en distance på ca. 15.000 km. på max 25 dage.

Rejsen blev sponsoreret af det "Lettiske forbund for promovierung af flybranchen", med general Bangerskis i spidsen, og der blev givet tilladelse til at medbringe post.

Bladet "Government Herald" nr.115 fra d. 24. maj bragte op-

lysninger om, at der fra d. 26. maj 1933 ville blive udgivet en lille mængde luftpost frimærker med teksten "LATVIJA-AFRIKA / 1933". Postvæsenets annoncering er dateret Riga, 13. maj 1933", og underskrevet af vicedirektør H. Resnais samt operationsleder O. Mathisons. Ill. nr. 2 og 3.

Ill. nr. 2 og 3 - 10 centimu frimærke med firekantet punktum efter 1933, samt falsk 15 santimu frimærke med cirkulært punktum efter 1933.

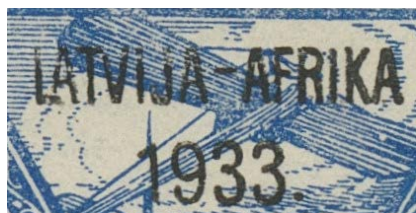
Rejsen startede søndag d. 28. maj 1933 fra lufthavnen Spilve i Riga, hvor den "Lettiske militære flyvnings dag" samtidig blev markeret. Flyet medbragte mindre end 1000 breve, der var mærket med "CDS RIGA LIDPASTS".

Ill. nr. 4 - 25 santimi (i stedet for santimu) med firekantet punktum efter 1933.

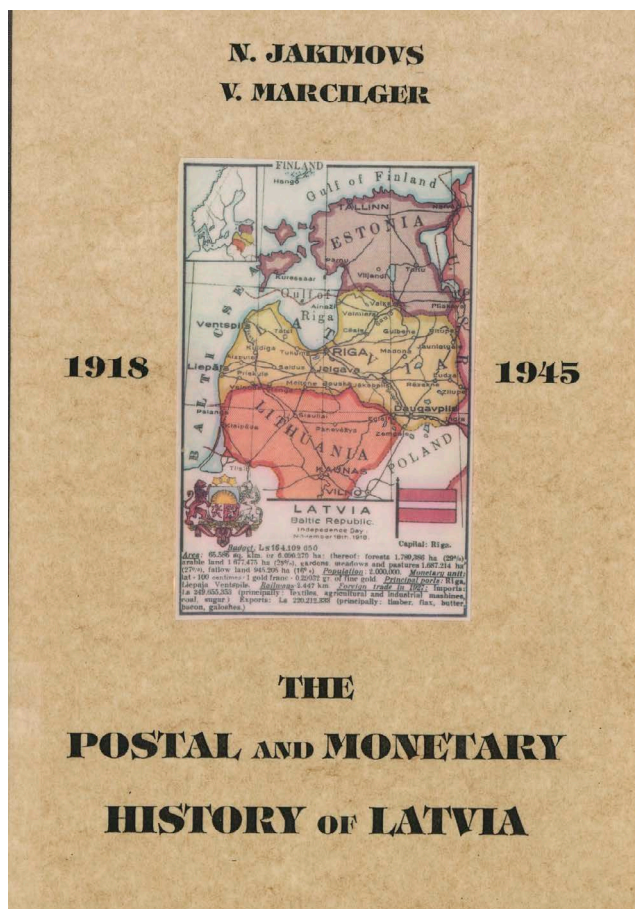
Ill. nr. 5 - Overtryk 50 på 15 santimu. (falsk)

Ill. nr. 6 - Overtryk 100 på 25 santimi. (falsk)

D. 28.5.1933 landede flyet i Kanguas, hvor der blev udvekslet post, og mandag fortsatte flyet dets rejse til Danzig, hvorfra der ikke er oplysninger omkring postudveksling. Klokken 3 om eftermiddagen fortsatte flyet mod Berlin, men måtte nødlande nær byen Neu Stettin i Pommerania. Flyet blev total skadet, men piloterne led kun mindre skader og fortsatte med tog deres rejse mod Berlin, hvor posten blev overdraget til "German Post Office".

Den 5. december 1933 oplyser trykkeriet at der stadig er en lagerbeholdning, efter en del var doneret til pilot Nikolaj Pulins,

Ill. 7 - Bogforside.

og solgt for at give et økonomisk bidrag til projektet. Det offentlige salg af Latvia-Africa frimærkerne blev annonceret i pressen ved Riga Post Office fredag d. 26. maj 1933. Hver kunde kunne kun købe et komplet sæt med 5 frimærker - pris 2 lats.

Tidligt om morgenen på udgivelsesdagen flokkedes mennesker foran posthuset, og politiet var nødt til at skride ind for at holde ro og orden. Efter man havde åbnet for salget, var der udsolgt i løbet af en time. Der er ingen optegnelser af, hvor mange frimærker som blev solgt den dag, men det anslås at der var mindre end 1000 sæt - og af dem kun 200 komplette. Rygter spredtes om at posthuset også ville sælge nogle af frimærkerne dagen efter, og der samledes igen en masse mennesker foran posthuset. Det startede allerede fredag aften, og køen voksede natten igennem. Igen var politiet nødt til at skride ind, og det siges at der blev solgt en lille mængde om morgenen kl. 9, til væsentligt forhøjede priser. Til trods for denne usædvanlige postale udgivelsesform, er disse frimærker efterspurgte af samlerne, og især brugte eksemplarer er nu Letlands dyreste frimærker, og mål for forfalskninger.

Frimærkerne var frankeringsgyldige indtil 31. august 1940. De forskellige typer forfalskninger er beskrevet i speciallitteraturen, hvor de mest almindelige kendes på en cirkulær punktum efter "1933", hvor dette på originalmærkerne er firkantet.

Egne illustrationer suppleret med enkelte oplysningerne fra bog skrevet af: N. Jakimovs og V. Marcilger. Ill. nr. 7.

Ny forbedret netbutik
www.kimfrim.dk
Gode søgefunktioner
bla
over 700 Motiver,
emner,
personer

Webbutik
Dansk Vestindien,
Danmark, Grønland
Island, Færøerne
www.fbanke.com
Tilmelding nyhedsbrev
info@fbanke.com

4¢ DVI 1873
 "1" København
 Pris 9.000 DKK

FRANK BANKE

 PHILATELISTS

Frimærkesamleren har etableret en "fast" side med benævnelsen "Guldgraverne". Formålet er, at få vist nogle af de små guldklumper der først dukker op på net-hinden, når man tænker på sin samling, eller skiller sig særligt ud ved gennemgang af samlingen. Send dine små historier til info@3fff.dk og oplys om du vil nævnes ved navn eller være anonym.

Ved at tilmelde dig på nyhedsbrevet www.frimærkesamleren.dk, vil du blive informeret når der ligger et nyt blad klar på 3fff.dk.

Du kan også sende din mailadresse til redaktion@frimærkesamleren.dk og vil blive registreret på en forsendelsesliste.

DET GAMLE POSTKONTOR
ØSTERGADE 37 HOLSTEBRO

Det gamle Postkontor er åben for salg og ekspedition af frimærker og brevforsendelser hver lørdag kl. 10.00 – 12.00
 Derudover er der åben kl. 15.00 – 17.00 den dag, der udkommer nye Danske frimærker

Man kan se mere på
WWW.detgamlepostkontor.dk

Velkommen til vor verden af samlerglæde

WWW.JF-STAMPS.DK
 KIM FAURSCHOU +45 40 89 23 80 KIM@JF-STAMPS.DK

En rigtig frimærkebutik

Stort udvalg af enkeltmærker sæt og miniark fra Europa og mange oversøiske lande.
 Opdaterer flere gange ugentligt.
 Besøg butikken eller bestil online.
 Hjemmeside: www.nellefrim.dk
 Butik: Johnstrups Allé 1
 1923 Frederiksberg.
 Åbningstider 10:30 – 17.
 Lørdag 10-13 (1. i måneden)
 Mandag lukket. Tlf. 35375300.
 Mail: Mail@nellefrim.dk

Stort udvalg

i gamle frimærker, breve,
postkort, samlinger, dubletlagre,
kartoteker og rodepartier.

Alt prismærket og salgsklart.

Åbningstider: dagligt 12:00 - 17:00,
torsdag lukket. Lørdag 10:00 - 14:00

Velkommen til!

Hele dødsboer og restboer
købes, afhentes
og betales omgående.

Østerbro Frimærkehandel

Store Kongensgade 116

1264 København K

Tlf. 35 38 42 42 / 39 63 66 00

E-mail: oesterfrim@mail.dk

LANDESAMLINGER

udstykkes og sælges billigt.

258 lande.

Ca. 41.000 forskellige udgaver.
Fra Aden til ØvreVolta.

Kun SEK 3 pr. Michel-€.

Desuden 5-15 pct. rabat ved større køb.

Forlang lister over de lande du er
interesseret i.

K-E Svensson,

P O Hallmans gata 17,

112 69 Stockholm.

e-mail: svenssonkarlerik44@gmail.com

MOTIVER

Arkæologi, berømte personer, biler, blomster,
boksning, cykler, dyr, skibe, fisk, sommerfugle,
flyvemaskiner, folkedragter, Frimærker på
Frimærker samt FN-UPU, fugle, hunde, jul, tog,
landkort, katte, kunst, ligemidler, musik, mønter,
Nobel, olympiade, religion, krybdyr, ridesport
rumfart, Røde Kors, spejder, sejlsport, svømning,
muslinger, sport, teater, uniformer, heraldik
o.m.m.

100 forskellige motivgrupper. 41.000
forskellige udgaver. Forlang lister.

Billigt! Kun SEK 3 pr. Michel-€.

Desuden 5-15 pct. rabat ved større køb.

K-E Svensson,

P O Hallmans gata 17,

112 69 Stockholm.

e-mail: svenssonkarlerik44@gmail.com

Odder Frimærkehandel

Jørn Jensen - Odder

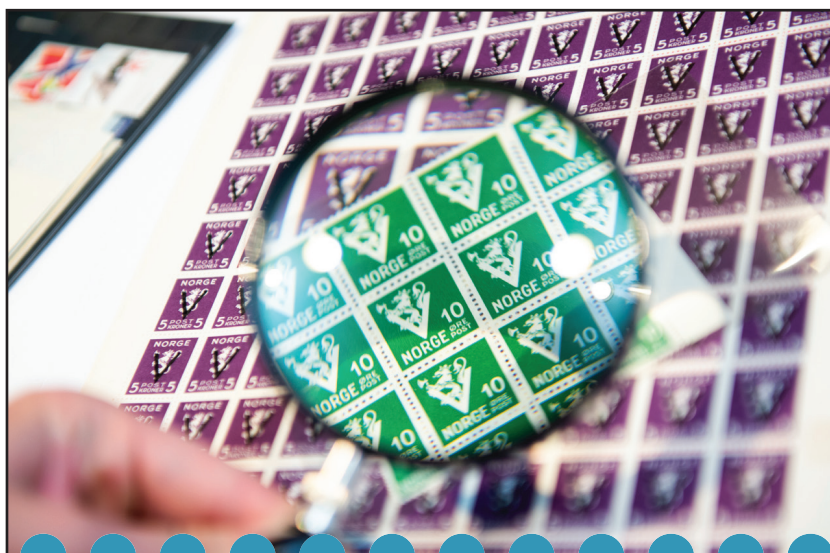
KØB OG SALG AF FRIMÆRKER

Se vores nye webshop jjo.dk
Opdateres dagligt.

Haydnsvej 2, 4. sal DK - 2450 København SV

Tlf (+45) 36160084 - auktion@vf-auktion.dk

Auktion - så er det os!

Takket være vort enorme kundegrundlag så har
de sidste auktioner givet os rekordpriser for bl.a.
mønter, sedler og gode filatelistiske objekter.

Kontakt os for gratis værdivurdering.

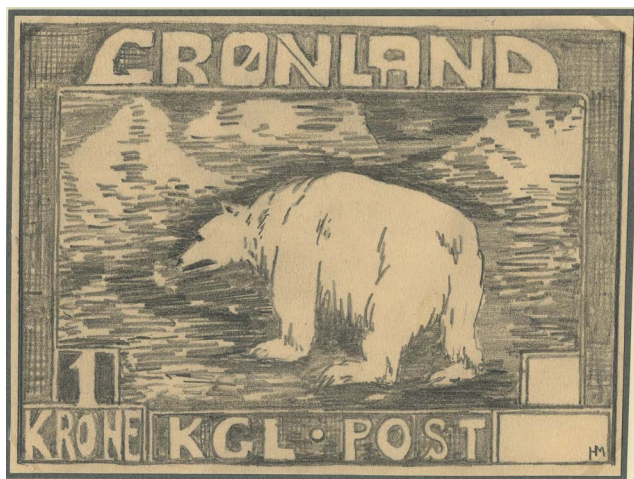
SKANFIL
Danmarkas

www.skanfil.dk Skanfil Århus: 41 99 02 99 / arhus@skanfil.no //
Skanfil Fredensborg: 46 56 38 57 / niels@skanfil.no

1938 - Grønlands egne frimærker

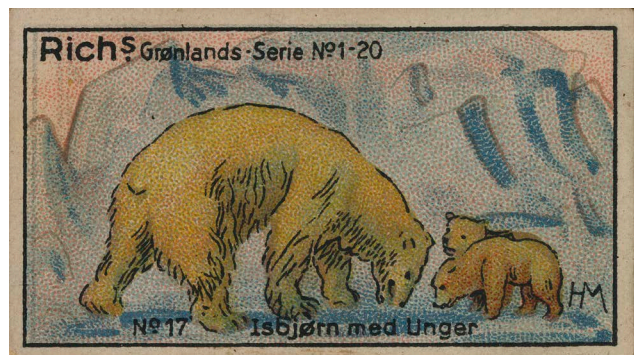
Nordatlant gruppen – Grønland
Af Flemming Petersen

Ill. nr. 1 - Harald Moltkes frimærkeudkast (blyanttegning) med motiv af isbjørn.

Ill. nr. 2 - Postkort med motiv fra det første kongebesøg i Grønland 1921, visende Chr. X i uniform.

Ill. nr. 3 - Harald Moltkes maleri fra den fra "Den danske Literære Grønlands – Ekspedition", motivet fra den sidste del af rejsen mod det ukendte i Thule i 1903. Billede nr. 17 af 20 nummererede billeder fra en Richs samleserie.

Grønland på vej mod egne frimærker

1937. 12. juli modtager Grønlands Styrelse et brev fra Ministeriet for offentlige Arbejder med oplysninger om, at verdenspostforeningen har godkendt en ændret status for Grønland, der muliggør udgivelse af egne frimærker.

1938. 26. april påtager Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet sig, efter mundtlige forhandlinger, at fremstille disse særlige grønlandske frimærker. De færdigtrykte frimærker skulle leveres medio september 1938, så de kunne nå med skib til Grønland og fordeles på Grønlands vestkyst. Frimærkerne skulle fremstilles med to forskellige motiver, der udføres af maleren Harald Moltke. For at kunne overholde leveringstiden skulle trykkeriet modtage det første frimærkeudkast medio maj måned og det andet indenfor den følgende måned.

Det fremsendte tilbud på kr. 4.000,- til fremstilling af frimærkerne indeholdte:

1. Frimærkerne fremstilles i stålstik.
2. De fornødne gravurer til begge typer.
3. Gravering af 7 forskellige værdiangivelser.
4. Trykcylindre til disse 7 værdier.
5. Hertil 40-50 kr. i trykpris pr. 1.000 ark afhængig af oplagsstørrelse.
6. Der er bestilt 3.200 helark, hvilket efter råd fra trykkeriet efterfølgende øges til 47.000 helark.

Tilbuddet er baseret på følgende:

1. Frimærkerne fremstilles i stålstik, på trykkeriets maskine benævnt M. I, som kobbertryk.
2. Gravør Johs. Britze graverer de to spejlvendte motiver ned i hver sit stykke blødt stål, der efter en godkendelse hærdes. Der er nu fremstillet en "støbeform" som i fagsprog benævnes en ur- eller **modermolette**. Til denne udgave, hvor hvert motiv skal benyttes til frimærker med flere værdiangivelser, graveres værdifelterne ikke i modermoletterne. I en maskine presses en blød stålcylander under stort tryk imod støbeformen/modermoletten i vuggende bevægelser, der presser stålet ned i gravuren. På stålcylanderens "støbes" fire kopier hvorefter stålcylanderens hærdes. Den bedste kopi udvælges og benyttes som **reliefmolette** til den videre fremstillingsproces.
3. Reliefmoletten benyttes nu til at præge et antal dattermoletter svarende til det antal værdiangivelser der påtænkes udgivet. Gravøren graverer nu værditalleene ind i dattermoletterne, hvorefter disse hærdes. Herefter benyttes dattermoletten på samme måde som modermoletten til at fremstille et antal nye reliefmoletter nu med værdital.
4. Der fremstilles 7 stk. trykcylindre hver indeholdende 2 helark. I en prægebænk benyttes de 7 stk. reliefmoletter med værdiangivelse til at fremstille trykcylindre. Prægningen af trykcylinderen med en kobberbelagt overflade sker enkeltvis for hvert af de op til 200 frimærker. Efter prægningen gennemgås hvert enkelt frimærke for fejl og mangler

som udbedres manuelt. Evt. svage tryk præges en ekstra gang. Ved mindste forskydning opstår et dobbelttryk, der viser sig i hvert andet ark der efterfølgende trykkes med denne trykcylinder. Efter prægningen belægges kobberoverfladen med et hårdt lag krom.

De to valgte motiver er Kong Chr. X og Isbjørnen. Chr. X vises som grønlanderne husker ham fra kongebesøget i 1921, og isbjørnen anses for at være "Kongen af Grønland". Maleren Harald Moltke, kendt fra "Den danske Literære Grønlands – Ekspedition", blev valgt til at udføre tegningerne til frimærkerne, der efterfølgende skulle godkendes af Chr. X. **III. nr. 1, 2 og 3.**

1938. 11. maj modtager direktøren for Grønlands Styrelse et brev fra Amalienborg med følgende tekst: "Kunstmaler Greve Moltkes udkast til grønlandske frimærker har været forelagt Hans Majestæt Kongen som allernådigst har godkendt disse". **III. nr. 1.**

1938. 21. juni blev der fremstillet et prøvetryk som miniark af Chr. X frimærket uden værdisangivelse. Den benyttede gravør er Johs. Britze. **III. nr. 4.**

1938. 25. juli blev der fremstillet fem forskellige prøvetryk som miniark af Chr. X frimærkerne med værdisangivelse. **III. nr. 4 og 5.**

1938. 3. august blev der fremstillet prøvetryk som miniark af Isbjørn frimærket uden værdisangivelse. **III. nr. 4.**

Ill. nr. 4 - Foto af 9 billeder af frimærkeprøvetryk udført som miniark. De to første prøvetryk er uden værdisangivelse.

1938. 6. august foreslår trykkeriet i et brev, at oplagstallene for frimærkeudgivelsen øges i forhold til de tidligere bestilte ark. Dette begrundes med trykkeriets vurdering af en stor in-

teresse fra samlerne. Frimærkernes antal var oprindeligt bestilt ud fra det forventede postale forbrug, der var begrænset, da intern post var portofri og kun post til Danmark og udlandet skulle frankeres.

Bestillingen af helark blev herefter øget kraftigt fra **3.200 stk. til 47.000 stk.** (1 øre fra 400 til 7.000, 5 øre fra 300 til 5.000, 7 øre fra 300 til 5.000, 10 øre fra 400 til 5.000, 15 øre fra 1.000 til 5.000, 30 øre fra 600 til 10.000 og 1 kr. 200 til 10.000). Supplerende nævner trykkeriet "at trykningen er påbegyndt".

1938. 29. august blev der fremstillet prøvetryk som miniark af Isbjørn frimærkerne med værdisangivelse. **III. nr. 4.**

Ill. nr. 5 - Foto af tegning til værdisangivelse til 15 øre Chr. X frimærke til brug for gravør.

Grønlands Postvæsens "Dåbsattest"

1938. 17. september. Bekendtgørelse fra Statsministeriet underskrevet af Th. Stauning. Ikrafttrædelsen er efter sidste skibsafgang i 1938, og for Thule, Scoresbysund og Angmagssalik efter sidste skibsafgang i 1939. **III. nr. 6.**

Ill. nr. 6 - Del af bekendtgørelse der anses for at være "dåbsattesten" for det Grønlandske Postvæsen.

Salg af frimærkerne

1938. Første salg af frimærkerne var den 18. november i Holsteinsborg og Sukkertoppen, og den 1. december fra Grønlands Postkontor i København. Serien blev i 1946 udvidet med et 20- og 40 øres frimærke, et 1- og 5 øres frimærke i nye tryk samt to provisorieudgaver i 1956. En komplet serie med pænt centrerede frimærker. (skævt centrerede mærker er der mange af). **III. nr. 7.**

Denne artikel vil fortælle om fremstilling, trykning, oplag, helark mv., og der vil blive vist nogle eksempler på fejl og kendetegn/varianter.

Leverancen fra Post Danmarks Frimærketrykkeri

1938. Fra den 8. september modtog det grønlandske postvæsen de første frimærker fra trykkeriet. Arkene med motiv af

Ill. nr. 7 - Komplet sæt af Grønlands 1. frimærkeserie.

Chr. X. indeholder 100 mærker og med motiv af Isbjørnen 50 stk. Alle ark er forsynet med et fortløbende firecifret arknummer, og fra perioden hvor der ikke er påtrykt marginalnummer. Den første leverance indeholdt værdierne 1, 7 og 10 øre.

1 øre grønsort oplag 315, antal ark 8.597-makuleret 927 = 7.670 stk.

7 øre gulgrønoplæg 321, antal ark 6.203- makuleret 1.145 = 5.058 stk.

10 øre violet oplæg 323, antal ark 6.810 – makuleret 1.810 = 5.000 stk.

Ill. nr. 8 - AFA nr. 1, position nr. 8 fra ark nummer 4452. Plet ved bjerg.

Ill. nr. 9 - AFA nr. 1 position nr. 8 fra ark nummer 6175. Ekstra lodret og vandret streg.

1 øre frimærket fremstår med mangelfuld farvepåføring, som her ses på stort hvidt felt på uniform, samt manglende farve i bl.a. "d og l" i del, og i de vandrette linjer i isbjerget. Baggrunden i værdifeltet ses tydeligt, men der er farveafsmugning på store dele af de hvide flader. Frimærket er med variant position nr. 8, grønsort plet. **Ill. nr. 8 fra ark nummer 4452.** 1 øre frimærket med variant i mærke position **nr. 8** "lodret streg og v formet punkt ud for kongens skulder". Papiret fremtræder lysere. **Ill. nr. 9. fra ark nummer 6175.**

1 øre grønsort med ark nummer 8602 og 6175 (lige og ulige arknummer) men med samme variant i positioner, nr. 41 med hak i "L" i GRØNLAND. Denne variant optræder i arket sammen med varianten lodret streg i position nr. 8 vist som **ill. nr. 9. Ill. nr. 10, 11 og 12.**

Frimærkerne er trykt med en trykcylinder der fremstiller 2 ark ved en omdrejning, og disse 2 ark kan hver især have nogle varianter/kendetegn. Ved at gennemgå flere ark kan det ses, at

Ill. nr. 10 - AFA nr. 1 position 41 og 51 fra ark nr. 8602 med variant hak i "L" position nr. 41.

Ill. nr. 11 - AFA nr. 1 position 41 fra ark med både lige og ulige ark nummer 8602 og 6175.

Ill. nr. 12 - AFA nr. 1 position 41 og 51 fra ark nr. 6175 med variant hak i "L" position nr. 41.

samme varianter findes i både lige og ulige ark numre. Dette kan opstå, når trykmaskinen stoppes midt under trykningen, mest sandsynligt for at få trykcylinderen eftersat og evt. repareret. Ved genmontering kan denne være drejet 180 grader, og de to ark på cylinderen skifter plads og arknummereringen bliver omvendt. Ved at gennemse flere ark kan det ses, at der er sket en ændring mellem tryk af ark nummer 6175 og 8602.

7 øre frimærket er trykt i et pænt ensartet tryk, og kendes med flere varianter.

10 øre frimærket fremstår også i et pænt rent tryk, men med en række fejl/varianter mest i form af farvepletter. 27 % af det trykte oplag var også blevet makuleret.

1938. 15. september blev 15 øre frimærket modtaget.

15 øre Chr. X rød oplæg 322 antal ark 6.761 – makuleret 1.686 = 5.075 stk.

Alle ark med delvist manglende tekst under mærker "H M og J.B. s c" og uden punktum efter c.

Frimærke i pos. 41 med dobbeltpræg i hvid rand over Grønland, samt rød streg i hvid ramme omkring værdifelt i lige arknumre. **Ill. nr. 13 og 14.**

Ill. nr. 13 - AFA nr. 5 position 41 fra ark 6120 med dobbeltpræg i øvre mærkerand. Ill. nr. 14 - AFA nr. 5 position 41 fra ark 6120 med dobbeltpræg i øvre mærkerand.

1938. 16. september blev 5 øre værdien modtaget.

5 øre Chr. X rød oplag 324 antal ark 15.444 – makuleret 10.444 = 5.000 stk.

Dette frimærker er fremstillet i to forskellige oplag, hvoraf størstedelen af 1. tryk anses for at være blandt de 68 % ark der er makuleret. Kendetegn er tidligere publiceret og kan ses på www.frimarkesamleren.dk under samleområde Grønland.

Tryk I har en række farvepletter og ridser i trykcyklinderens krombelægning, men også nogle gennemgående varianter der ikke forekommer i tryk II.

Position 22 i lige arknumre er dog ens i de tre første tryk "svag rød linje over øvre venstre hjørne". Der må derfor være foretaget en omfattende retouchering på trykcyklinderen, hvor enkelte mærker med fejl ikke er rettet. **Ill. nr. 15 og 16.**

Ill. nr. 15 - AFA nr. 2. 1938 I. tryk position nr. 22 fra ark nr. 1068. Rød streg i "Z" form. Ill. nr. 16 - AFA nr. 2. 1938 II. tryk position nr. 22 fra ark nr. 6716. Rød streg i "Z" form. Dette dokumenterer at det er trykcyklinderen fra I. tryk der, efter retoucheret på næsten alle 200 frimærkeværdier, genbruges. De øvrige større varianter fra I. tryk er fjernet.

I ark med **ulige arknummer**. Position nr. 11 og 21 farvede ridser i arkrand og mellem mærkerne. Nr. 26 farve plet i venstre bjerg. Nr. 42 lang farvestreg startende ved "del." under KGL. **Ill. nr. 17, 18 og 19.**

1938. 18. september blev 30 øre og 1 kr. værdien modtaget og fremtræder pæne.

1 kr. isbjørn gulbrun oplag 329 antal ark 12.656 – makuleret 2.574 = 10.082 stk.

30 øre isbjørn blå oplag 330 antal ark 11.567 – makuleret 1.242 = 10.327 stk.

1945-47. I perioden fra **13. juni 1945 til 15. september 1947** modtog Grønlands postvæsen to suppleringsværdier og nye

Ill. nr. 17 - AFA nr. 2. 1938 I. tryk position 11 og 21 fra ark nr. 0881. Røde streger i margin og mellem frimærkerne.

Ill. nr. 18 - AFA nr. 2. 1938 I. tryk position nr. 26 fra ark nr. 0881. Plet over bjerg.

Ill. nr. 19 - AFA nr. 2. 1938 I. tryk position nr. 42 fra ark nr. 0881. Lang streg under KGL.

oplag af 1, 5, 10 og 15 øres værdierne. Alle disse ark er forsynet med fortløbende arknummerering og et 4 cifret marginalnummer med en stjerne foran. Når der blev konstateret fejl i nogle ark der skulle udbedres, var det nu nemt at finde tilbage til oplagsnummer og fra hvilket ark på trykcyklinderen skaden var opstået. Til marg. nr. * 655 er benyttet gummi i typen dekstrin der er gullig over i det brunlige, hvilket præger papirets udseende. **Ill. nr. 20 og 21.**

Ill. nr. 20 - AFA nr. 1. med arkrand oplag nr. "*655".

1945 genoptryk med samme trykcyklindre som i 1938

1 øre grønsort Chr. X marg. nr. 655 fra 13.6.45, antal ark 4.434-makuleret 2.407 = 2.027 stk.

15 øre rød Chr. X marg. nr. 656 fra 13.6.45, antal ark 3.100-makuleret 816 = 2.284 stk.

Ill. nr. 21 - AFA nr. 1. med nedre oplag nr. "655" med ændret stjerne- og taltyper.

10 øre violet Chr. X marg. nr. 657 fra 13.6.45, antal ark 5.554-makuleret 1.395 = 4.159 stk.

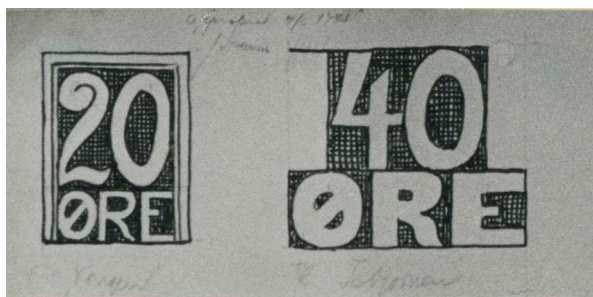
1946. Suppleringsværdier

20 øre rød Chr. X marg nr. 696 fra 5.4.46, antal ark 19.304-makuleret 9.304 = 10.000 stk.

40 øre blå isbjørn marg. nr. 701 fra 9.4.46, antal ark 14.793-makuleret 3.993 = 10.800 stk.

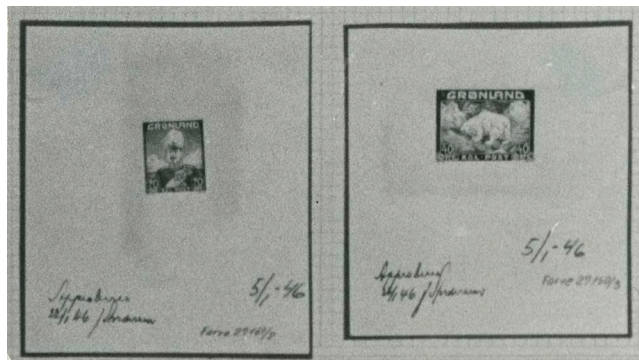
Er der ikke i 1938 fremstillet 2 ekstra dattermoletter, er der flere muligheder for at fremstille disse frimærker.

Tegning til værdifelter på suppleringsværdier, der graves ind i en mollette. **Ill. nr. 22.**

Ill. nr. 22 - Tegning til værdital for tillægsværdierne 20- og 40 øre, til brug for gravør.

Der kan fremstilles 2 nye dattermoletter via en reliefmollette uden værdital, som kan graves i modernmolletten, eller 15 øres dattermolletten kan omgraves til 20 øre, der er den nye portotakt. Udgiven er delvist uden S C og uden punktum i en stor del af oplaget. Ved nærstudier vil den valgte løsning kunne påvises.

Ill. nr. 23 - Foto af frimærkeprøvetryk som to miniark.

1946. Genoptryk med samme cylindre som i 1938

1 øre grønsort Chr. X marg. nr. 699 fra 4.4.46, antal ark 11.791-makuleret 6.791 = 5.000 stk.

5 øre rød Chr. X marg. nr. 700 type I trykt III. 20-21/3.46, antal ark 10.794 stk. (samlede tal under type II)

1946. Fremstilling af ny dattermolette samt trykcylinder

5 øre rød Chr. X marg. nr. 700 type II trykt 29-30/3.46, antal ark 10.678 – makuleret 16.474 = 5.000 stk.

1 øre grønsort Chr. X marg. nr. 788 type II trykt 15.9.47, antal ark 7.251-makuleret 2.551 = 4.700 stk.

1956. Isbjørn provisorieudgaver

60 øre/40 øre blå isbjørn blev udgivet 8. marts i et oplag på 4.975 ark.

60 øre/1 kr. brun isbjørn blev udgivet 8. marts i et oplag på 3.475 ark.

Tidligere viste oplagstallene for 40 øre og 1 kr. værdierne indeholder det samlede oplag.

Når frimærkeserien studeres nærmere ses det tydeligt at Post Danmarks Frimærketrykkeri har haft en række problemer med trykcylindre, papir, gummi, farver, temperaturer og takning. Det store antal frasorterede helark fra 5 øres værdien understøtter dette samt udgivelse af en ny type II i 1 øre og 5 øres værdien.

Fra Frimærketrykkeriet fortælles?

1. Blanketforvalter E. Th. Bjørn fra Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet, har skrevet om "Fremstillingen af Danmarks stålstukne Frimærker" medtaget i Mogens Juhls "Haandbog over Danmarks stålstukne frimærker 1933-1948".
2. Post- og Telegrafvæsenets hæfte fra 1983 "Danske frimærker i stålstik 50 år".

1933. Post Danmarks nye Frimærketrykkeri

1933. H.H. Thiele havde tidligere fremstillet bogtrykte frimærker til det danske postvæsen, men nu ønskede postvæsenet at fremstille egne stålstikfrimærker.

1933. Post Danmark købte en ny frimærketrykkemaskine der benævnes **M.1**. Leverandøren er firmaet Goebel A/G fra Damstadt i Tyskland. Maskinen var firmaets første eksemplar, en enfarvet **stålstikrotationsmaskine** på 15 tons med en kapacitet på 3.600 ark i timen. Postvæsenet havde på dette tidspunkt et årsforbrug på ca. 3 millioner ark.

1933. Den 28. marts påbegyndte **M.1** trykningen af 5 øres stålstikfrimærker i oplagene 1,2 og 3 med udgivelse den 1. juli 1933. Herefter fortsatte fremstillingen af bølgelinje- og kara-

veludgaverne, der som dagligmærker, hver især skulle fremstilles i mange værdier.

Fremstilling af frimærkerne

1. At fremstille frimærker er et "håndværksfag" hvor hver enkel arbejdsproces kan påvirke det færdige resultat. Framærkerne bærer denne produktionshistorie med sig, i form af kendetegn ved alt hvad et frimærke består af, og frimærketrykkeriets historie fra 1933-40 er ingen undtagelse – tværtimod.
2. Den normale fremgangsmåde er, at der vælges en kunstner, der udfører en tegning i 8 gange frimærkets størrelse. Ved overgangen fra bogtryk- til stålstikfrimærker valgte postvæsenet at tilpasse motiverne til den nye trykmetode.
3. Gravøren udfører herefter et **spejlvendt** motiv af frimærket i et blødt stykke molette stål. Gravuren udføres meget omhyggeligt, ved at lave fordybninger i stålet med forskellige typer gravstikker.
4. Resultatet af gravørernes tidskrævende håndarbejde benævnes **en moder- eller urmolette**, der kan graves med eller uden værdibetegnelse. Denne unikke modermolette bliver herefter hærdet.
5. **Modermoletter** uden værdibetegnelse benyttes hvis frimærketypen skal benyttes til flere værdier.
6. Gravuren i **Modermoletten** (trykformen) skal nu overføres til en blød **stålcylinder**. Denne prægning foregår med rullende bevægelser under et kontrolleret højt tryk, hvor stål fra stålcylinderen langsomt presses ind i fordybningerne i gravuren på modermoletten, resultatet kaldes en **reliefmolette**.
7. **Reliefmoletterne med indgraveret værdital** er nu klar til at præge et frimærkemotiv ind i trykcylinderen, hvilket sker i en prægebænk for hvert **enkelt** frimærke op til max 200 stk.
8. De trykcylindre der fulgte med ved indkøb af M.I. var krom belagte stålcylindre, og prægningen foregik direkte ind i det hårde kromlag. Efter prægningen gennemgås alle frimærker og ved evt. svag prægning kan opstå dobbeltpræg, der vil vise sig i hver andet frimærkeark der trykkes med denne trykcylinder.
9. Det viste sig at trykcylinderen hurtigt blev slidt ved større oplag. Fejl der opstod blev rettet ved at foretage en ny prægning med reliefmoletten, hvor fejl og evt. dobbeltpræg kan findes i det resterende trykoplag fra denne trykcylinder. Denne reparation kunne kun foretages få gange før stålcylinderen måtte udskiftes.
10. Trykmetoden i dybtryk benævnes stålstik, hvor papiret under stort tryk suger farven op fra fordybninger i gravuren.

Perforering

1933. Fra 28. marts til 22. november blev der trykt 34 oplag med ark på tysk papir hvor øvre rand var gennemperforeret. De efterfølgende frimærkeark er fremstillet med utakket øvre rand, der gjorde arkene stærkere og reducerede problemet med krøllede ark. Arkene blev takket af en pladeporator, der takkede hvert enkelt ark i en løbende proces. Dette stillede store krav til stør-

relsen af frimærkerne, styring af papirbanen, samt temperatur og fugtighed.

I de helark med 100 frimærker fra 1938 jeg har undersøgt, er perfekt centrerede frimærker i helark en mangelvare.

Papir, ark- og marginalnumre fra M1.

1933 til 27. april 1939. Papir fra forskellige leverandører blev leveret i ruller, forud gummieret. Papiret var gummieret, og rullernes vægt var ca. 65 kg. svarende til trykning af ca. 15.500 ark.

Der blev benyttet papiret uden vandmærke, da stålstik frimærker er svære at forfalske.

I denne periode var helark ikke forsynet med marginalnumre. Sidste ark, inden trykning af de grønlandske frimærker, var **uden** marginalnummer 15 øre stavnsbåndets løsning AFA nr. 244, oplag nr. 313.

Marginalnumre på helark begynder med nr. 374, der benyttes på 1 øre bølgelinje type II udgivet den 27. april 1939.

Fra marginalnummer nr. *599 til nr. *999 er der en stjerne foran nummeret. Fra de grønlandske oplag nr. *655 og frem ses nogle ark med ændrede stjerne- og taltyper, sidstnævnte endog med dobbeltpræg.

1950. 19. oktober marginalnumre fra nr. 1000 er nu uden stjerne foran. AFA nr. 325 med Prinsesse Anne-Marie fik marginalnummer 1000 og i øvrigt forsøgsvis fremstillet på fransk papir.

Frimærketrykkeriet finder fejl

Ved en gennemgang af trykprocessen lykkedes det i maj måned 1936, at finde årsagen til den hurtige slidtage på trykcylinderen og problemerne med trykqualiteten.

Der skulle et mikroskop til for at finde fejlen. Det tynde hårde kromlag der lå direkte på stål trykcylinderen blev gennemgået i et mikroskop. Det viste sig, at kromlaget blev ødelagt og deformeret af det store tryk reliefmoletten skabte i forbindelse med prægningen. Beskrivelsen fra trykkeriet var "at overfladen lignede et **månelandskab**" lige efter prægningen.

Trykcylinderens "krakelerede" overflade har givet store problemer til konsistensen af de valgte farver, til stor glæde for samlerne.

Løsningen

Nye stålcylindre blev nu ad galvanisk vej påført et lag blødt kobber.

I en prægebænk blev gravuren fra reliefmoletten overført til den kobberbelagte trykcylinder.

Cylinderen blev herefter påført et tyndt lag krom.

Resultatet var overvældende, der kunne nu trykkes op til 500.000 ark før krombelægningen var nedslidt. Herefter var det endog muligt at rette småfejl og forny krombelægningen nogle gange. Fejl forårsaget af rettelser og evt. dobbelt prægning bliver nu langt sjældnere, og begrænses nu til frimærker med samlede oplagsstørrelser på op til 500.000 ark

I stedet for at præge i en stålcylinder bliver der nu præget i et kobberlag, og stålstik frimærker udføres nu i kobbertryk.

Løsningens følgevirkninger

Den nye krombelægning var nu helt glat, uden den tidligere måneagtige krakelerede struktur, hvilket stillede nye krav til de valgte farver.

De modernoletter og reliefmoletter der var udført til den gamle trykmetode, kunne nu ikke længere benyttes. Prægetrykket i kobberbelægningen ville blive uændret, men det kromlag der efterfølgende blev påført formindskede fordybningerne i trykcylinderen, og dermed den optagne farvemængde.

For de nye frimærker betød det ikke noget, men for dagligserie frimærkerne i bølgerlinje og karaveltyperne, samt 15 øre H.C. Andersen, blev der graveret nye modernoletter. I perioden indtil 1939 er begge typer trykcylindre benyttet, hvilket må være stålстик samlerens "guldalder".

1938. Frimærketrykkeriet nævner i 1983, at de i forbindelse med fremstillingen af AFA nr. 244 "150 års dagen for stavnsbåndets løsning", i 1938 foretog nogle prøvetrykninger for at sikre den bedste farveløsning.

Der blev graveret en forsøgsmolette, hvor baggrundsgraveringen blev inddelt i felter med forskellige intervaller i rasterne. Der blev efterfølgende valgt et nyt tættere rastemønster med

Ill. nr. 24 - AFA nr. 244 fra oplag 313. Dette frimærke blev trykt umiddelbart før den grønlandske frimærkeserie. Trykkeriet oplyser i 1983, at der blev foretaget nogle prøvetryk for at sikre et ensartet farvebelagt frimærke. Der blev efterfølgende valgt en gravure med 6 raster pr. mm. Problemerne med farven blev løst i området med rastefelter, med der er stadig nogle svagheder i den finere del af gravuren.

seks inddelinger pr. mm, hvilket gav et pænt resultat i området med raster, men farvepåføring og detaljer i monomettet er mangelfuldt. **Ill. nr. 23**

Oplag 313 med Stavnsbåndets løsning var det sidste helark der blev trykt inden de grønlandske frimærker blev fremstillet, så erfaringerne herfra blev brugt. De grønlandske frimærker er dog væsentlig anderledes opbygget.

Trykkeriets kommentar til denne epoke i Trykkeriets historie

"For at få M.1. til at fungere ordentligt, måtte man igennem mange prøvelser ud over de omtalte cylinder-problemer. Man fremstillede et køleaggregat til trykcylinderen. Man fremstillede selv et bedre farveværk, man konstruerede et nyt nummerværk, og man anvendte "storm P" hjælpemidler for at få mulighed for at befugte papirbanen. Papirkvaliteten voldte kvaler, og man gik, efter at have prøvet papir fra forskellige lande, igen over til dansk fremstillet papir. Kvaliteten af farver gav store problemer, og her blev man godt hjulpet af Dr. Nedergaard og

Dr. Kornerup fra Fa. Sadolin og Holmblad.

Trykkeriets afsluttende bemærkning: "Det var i sandhed pionerår".

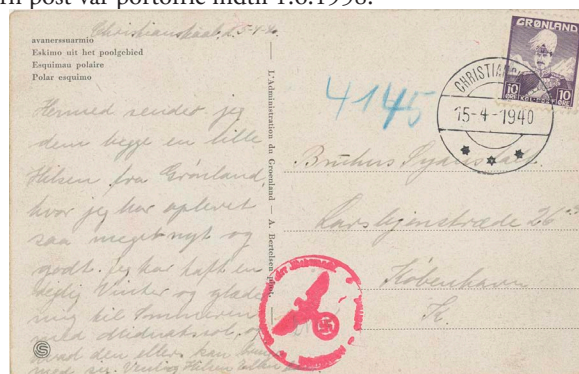
Gennemgangen af frimærkeudgaven skal ses som et supplement til tidligere artikel i Frimærkesamleren 2020-5, AFA Danmark anmeldelse, der er tilgængelig på hjemmesiden www.frimærkesamleren.dk, og de samlede informationer vil blive lagt ind på hjemmesiden under **samleområdet Grønland**, hvor de løbende vil blive ajourført.

Interesserer du dig for trykteknik og frimærkefremstilling, vil du finde interessante oplysninger under på hjemmesiden www.frimærkesamleren.dk - **samleområder - Danmark-Stålstik, en artikel af Erik Sattrup**, hvis firma ydede faglig bistand til postvæsenets frimærketrykkeri. Artiklen er bragt i Frimærkesamleren 2014-1.

Grønlands 1. frimærkeserie - forsendelser

Grønlands første frimærkeserie er benyttet før- under- og efter 2. verdenskrig. For samlerne er et utal af forsendelses muligheder, takster befordringsveje mv. man kan være opmærksom på, og som i mange andre kataloger er disse forskelligheder ikke tidligere katalogiseret, som vi kender fra bl.a. tyske breve. Dette er et af de næste projekter for grønlandsgruppen, og resultaterne vil blive lang under samleområdet på hjemmesiden www.frimærkesamleren.dk

Frimærkerne var kun nødvendige for post fra Grønland, da intern post var portofrie indtil 1.6.1958.

Ill. nr. 25 - Postkort fra Christianshaab til København. Postkortet er annulleret i Christianshaab 15-4-1940 og sendt via sending "4145" via USA- Lissabon-Tyskland til København. Taksten 10 øre var gældende fra 1.12.1938 til 1.7.1940 og er derfor en sjælden tidlig postforsendelse under krigen.

Ill. nr. 26 - Postkort fra Godthaab til Odder i Danmark. Postkortet er annulleret den 5.12.1940, Examined BY 6290 og returneret til afsender da USA lukke for poststruten til Danmark da de gik ind i krigen 11 december. 15 øre taksten var gældende fra 1.7.1940. Ankomststemplet 13-7-1942 i Julianehaab.

Frankrigsgruppen

Valenciennes Handelskammer nødudgave 3. september 1914

Af Johnny Speich

1.WW begyndte på vestfronten med Tysk krigserklæring overfor Belgien, og den 4. august 1914 invaderede Tyskland Belgien. I løbet af kort tid blev Belgien løbet over ende, og den tyske hær fortsatte ind i Frankrig, og erobrede den 29. august Valenciennes, der ligger ca. 15 km fra grænsen til Belgien. Valenciennes er vigtig en industri- og handelsby i det nordlige Frankrig med ca. 35.000 indbyggere i 1914 (i dag ca. 43.000). Under både første- og 2. verdenskrig blev byen ødelagt, men er blevet genopbygget efter begge krige.

Ved de franske styrkers tilbagetrækning mistede byen størstedelen af sin infrastruktur, og byen var i en situation hvor al kommunikation med omverdenen var afbrudt, herunder posttjenesten. Kommunalbestyrelsen fik den ide at etablere en posttjeneste, det blev godkendt af den tyske militæradministration, men blev underlagt censur, og kunne kun bruges til postbesørgelse mellem Valenciennes, Raismes, Onnaing, Quiévrechain, Bruay-sur-Escaut, Fresnes og Condé.

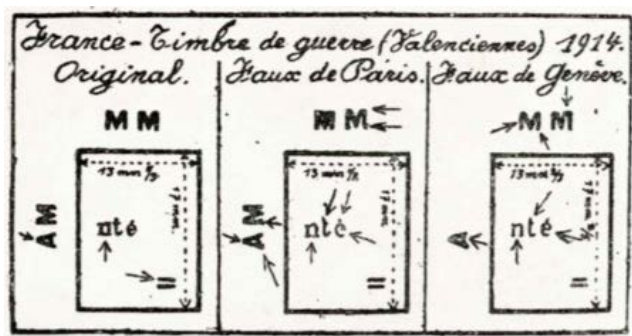
Der blev fremstillet et mærke med værdien 10 centimes i orangerød farve. Trykt hos Dehon i Valenciennes i bogtryk, i ark med 25 stk (5*5) og linietakket 11½. Der blev trykt 8.000 mærker.

Mærkerne er blevet anvendt i perioden 3. september til 30. oktober 1914, hvorefter der skulle anvendes den tyske besættelsesudgave for Belgien. I perioden blev der solgt 3.000 mærker, men kun ca. 2.000 er blevet brugt. Resten blev beslaglagt af tyskerne og efterfølgende destrueret sammen med trykpladerne. Der er kommet enkelte utakkede

eksemplarer på markedet, men de er meget sjældne!

Afsendelse af breve var lidt besværlig, idet man skulle henvende sig handelskammeret med sit brev, der ikke måtte være lukket. Kontoret påsatte mærket og annullerede det med datostempel på skrå og handelskammerets stempel (der blev anvendt sort stempelfarve, men enkelte stempler med blå farve forekommer). Brevene blev lagt i en kasse, der en gang om dagen blev afleveret til censuren, der lukkede brevene og dagen efter returnerede kassen til videre befordring.

Der er fremkommet brevstykker med nedenstående feldtpoststempel, men mærkerne har aldrig været anvendt af Deutsche Feldpost, så der er tale om ren spekulation. Feldpoststation 77 var i Valenciennes indtil 1915.

Der er fremstillet forfalskninger af mærkerne i Paris og Genève. Hvis man er lidt opmærksom er det muligt at identificere disse. Genève forfalskningen er takket 13½ og Paris forfalskningen har forskelle i bogstaverne som det ses nedenfor:

Mærkerne er ikke nævnt i AFA katalogerne, men er medtaget i Franske kataloger (Yvert, Ceres & Maury) som franske lokaludgaver, og i Michel som besættelsesudgave 1.WW, så mærket hører vel hjemme i både en Tysklands- og Frankrigssamling.

Kilder:

Artikel Poul Bech, NFT 1963/2 s.23

Le timbre de la Chambre de Commerce de Valenciennes de 1914 (Lucien Herzberg, 1991)

La Feldpost allemande dans le Valenciennois 1914-1918

Kataloger: Michel, Maury & Ceres

Eget materiale

S.H.S (Jugoslavien) 1921

Velgørenhedsudgaven for Krigsinvalider

Af Johnny Speich

Efter afslutningen af 1. verdenskrig i november/december 1918 dannedes kongeriget **SHS** (Serbien, Kroatien (Hravska) & Slovenien), hvilket også inkluderede Bosnien-Herzegovina, Makedonien, områder fra Østrig-Ungarn og senere Montenegro. Reelt sluttede 1. WW på Balkan først i 1925, hvor Montenegro endeligt blev indlemmet i S.H.S efter langvarige og blodige kampe mellem tilhængere og modstandere af sammenslutningen med Kongeriget Jugoslavien, der kostede 25% af indbyggerne i Montenegro livet. Det var først i 1929 at S.H.S skiftede navn til Kongeriget Jugoslavien.

Den 16. januar 1921 udkom den første fællesudgave for S.H.S., men de provisoriske udgaver fra Kroatien, Slovenien og Bosnien-Herzegovina kunne stadig anvendes frem til engang i april, hvilket kan give nogle samleværdige kombinationer på forsendelser fra perioden.

Frimærkerne var med portrætter af den serbiske konge Peter den 1. og kronprins Alexander.

Fig. 1

Mærkerne der kommer i 14 værdier er trykt hos American Bank Note Co. i New York, normalt papir, gulligt gummi og linietakket 12. Mærkerne er fremstillet i ganske store oplag (15 – 200 mill. undtagen 10 Din. hvor oplaget kun var 2 mill.

Udover de normale oplag modtog Postdirektoratet i Beograd 10.000 sæt takket men uden gummi og 5.000 sæt utakket og uden gummi. Disse blev solgt på en auktion i 1930.

Mærkerne kommer med mange takningsvarianter (kludetakning m.m.) og papirfejl. Der forekommer halvere mærker anvendt på postanvisninger og adressekort. I forbindelse med Sokol-festen i 1921 blev der udgivet en mærkat af Sokolforbundet og Postministeriet, der ses sammen med denne udgave på forsendelser. Denne semi-postale udgivelse er vel kun af interesse for specialsamlere. Derudover findes der på markedet en mængde essays og prøvetryk i forskellige farver m.m.

Fig. 2

Ved udsendelsen af provisoriet 20 para på 60 para (18.2.1924), blev anvendt 60 para værdien fra 1921 udgaven der havde et

oplag på 25 mill. Der blev anvendt 13½ mill. til provisoriet. Restoplaget af 60 para blev solgt for 72.000 Dinarer.

Meget mere om de første kongedgaver fra S.H.S. i en kommende artikel.

Allerede den 30. januar 1921 kommer den næste udgave der er en velgørenhedsudgave for krigsinvalid. Motiverne er meget nationale, 10+10 para er til minde om slaget i Kosovo 15.6.1389 (serberne tabte og Osmannerne løb Balkan over ende), 15+15 para viser en såret serbisk soldat, og 25+25 para viser serbere, kroater og slovenere løfte den serbiske krone.

Fig. 3

Denne udgave blev også fremstillet hos American Bank Note Co. i New York. **Oplaget var på 20 mill. sæt.**

Trykt i ark på 400 mærker, og derefter opdelt i ark á 100 stk. (10*10). Også for denne udgave blev der leveret 5.000 sæt utakket uden gummi, og 10.000 sæt takket og gumieret. 1 mill. sæt blev solgt på en auktion i 1930 for 150.016 dinarer.

Fig. 4 - Utakket med gummi.

Af 10+10 dinarværdien blev 500.000 mærker doneret til Forbundet for Krigsinvalid (der forsynede mærkerne med overtryk Y.P.N. /U.R.I. (U.R.I = Udruzenje Ratnik Invalida)

Fig. 5

Mærkerne havde ingen frangeringsværdi, men blev anvendt som mærkater.

Salget af velgørenhedsmærkerne er åbenbart ikke gået som forventet, og allerede i 1922 begyndte man at anvende mærkerne til provisorier med de mest anvendte værdier. **Provisorierne blev udsendt ad flere omgange i perioden 1. juli 1922 til 1. maj 1924.** Provisorierne var gyldige til frankering frem til 31. december 1928.

Værdi Dinar	Farve	Oplag	Anvendt til provisorier	Forbrugt eller destrueret
10+10	Karmin	20.000.000	13.500.000	6.500.000
15+15	Mørkebrun	20.000.000	15.781.000	4.219.000
25+25	Blå	20.000.000	15.200.000	4.800.000

Fig. 6 - Oplagstørrelser.

Der blev fremstillet følgende provisorier:
(Bemærk at der er anvendt forskellig farve til overtrykkene).

Ny værdi Dinar	Overtryk på	Farve	Totalt antal overtrykt	Overtryks-farve
1	10+10	Karmin	13.500.000	Sort & brunsort
1	25+25	Blå	15.200.000	Sort & brunlilla
1	15+15	Mørkebrun	2.700.000	Sort
3	15+15	Mørkebrun	9.700.000	Grøn & blå
8	15+15	Mørkebrun	1.480.000	Sort
9	15+15	Mørkebrun	2.900	Sort
20	15+15	Mørkebrun	1.197.000	Sort
30	15+15	Mørkebrun	702.000	Mørkeblå

Fig. 7 - Specifikation provisorieoplag.

Der er blevet anvendt 2 overtrykstyper:

Type 1 Til 1 Dinar værdierne. Din i kyrillisk (kyl) & latinsk (lat) skrift. **Kun anvendt til 10+10 & 25+25 Din. Se figur 8 og 9.**

Fig. 8 - 10+10 Din (utakket højre side)

Type 2 Til de øvrige værdier, blev **kun anvendt 15+15 Din** værdien, hvor det blot er værditallet der udskiftes. **Se figur 10, 11 og 12.**

For alle overtryk gælder, at der er rigtig mange pladefejl. Specielt 2 pladefejl skal man være opmærksom på:

Fig. 9 - (Type 1) Vandret utakket.

Fig. 10

Fig. 11

Fig. 12

1) **9 Din i stedet for 8 Din:** 9 Din mærket sidder som nr. 11 i arket.

Fig. 13

Da man i Frimærkedepotet blev opmærksomme på eksistensen af dette fejltryk blev alle 9 Din mærker revet ud af de ark derpå daværende tidspunkt lå på lager, i alt 2.200 stykker. Disse blev i maj 1936 solgt på en auktion for 81.000 Dinarer. Der kendes kun ét adressekort med 9 & 8 Dinarer sammenhængende, så 9 Dinarer på en forsendelse er meget sjælden. Ubrugte parstykker eller blokke med 9 & 8 Dinarer er også særdeles sjældne.

2) **Dobbelt overtryk:** Der findes dobbelt overtryk på værdierne 1, 8, 20 & 30 Dinar

Man skal også være opmærksom på en del specielle forfalskninger: Omvendt overtryk, dobbelt overtryk, 02 i stedet for 20 og 2 Din i stedet for 3 Din er alle forfalskninger fremstillet til glæde for frimærkesamlere. Naturligvis findes der også en

forfalskning af fejltrykket 9 Din.

For at snyde postvæsenet anvendte et firma i Beograd en tuschpen til at ændre 20 din til 30 din på sine fragtbreve, og et firma i Osijek forfalskede 3 din mærkerne til 30 din, også ved hjælp af en tuschpen.

Efterfølgende eksempler viser et udpluk af overtryks-varianter. Flere går igen fra værdi til værdi.

Fig. 14 - Stort punkt efter Din.

Fig. 15 - Defekt d & i i din (kyl).

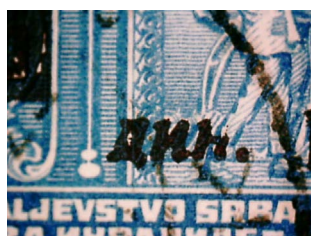

Fig. 16 - Defekt i n din (kyl).

Fig. 17 - Defekt fodstreg i din (kyl).

Fig. 18 - Afskåret i din (kyl).

Fig. 19 - Manglende punkt over din.

Fig. 20 - Stort punkt efter din.

Fig. 21 - Højt punkt efter din.

Fig. 22 - Tyndt 3-tal.

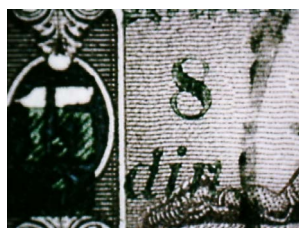

Fig. 23 - Manglende punkt efter din.

Fig. 24 - Stort punkt efter din.

Fig. 25 - Lille punkt efter din.

Fig. 26 - Lige fodstreg i 2-tal.

Fig. 27 - "Kroillet" fodstreg i 2-tal.

Fig. 28 - Spiser th. & tv. for 20.

Fig. 29 - Defekt din (kyl).

Fig. 30 - Stort punkt efter din (kyl).

Fig. 31 - Åbent 0 i 30 - mgl.pkt. o. i.

Fig. 32 - Defekt i i din (kyl).

Fig. 33 - Mgl. punkt efter din (kyl).

Fig. 34 - Defekt din (kyl).

Fig. 35 - Hak i 0 i 30 (foroven).

Fig. 36 - Mgl. punkt efter din (lat).

Fig. 37 - Hak i 0 i 30.

Der har været udbredt brug af provisorierne, og forsendelser er efter min mening almindeligt forekommende. Alle provisorier er anvendt hvilket fremgår af de viste forsendelser.

Fig.38 Værdipakke på 8,3 kg. Deklareret værdi: 500 Din.
Takst: 41 Din. Værdi + 8 Din.

Fig. 39

Fig. 40

Fig. 41 - Anbefalet brev kort sat i straf m. 8 Din.

Fig. 42 - Anbefalet brev Beograd – München.

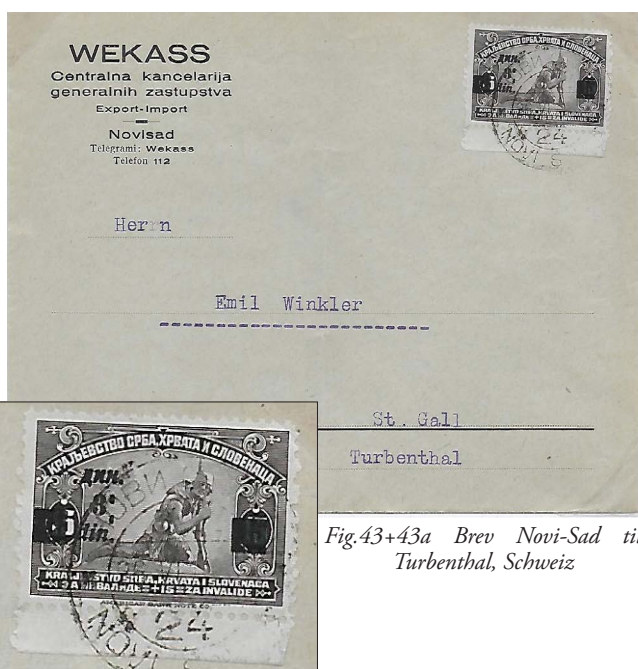

Fig. 43+43a Brev Novi-Sad til Turbenthal, Schweiz

Fig. 44 - Pakkeadressekort, pakke på 19,5 kg.

Fig. 45 - Pakke 5 kg. Fra Savski Maroi til Kozje i Slovenien. Opkrævning 128 Din. 11.6.1924.

Fig. 46 Pakke 5 kg. Fra Savski Maroi til Kozje i Slovenien. Opkrævning 128 Din. 11.6.1924

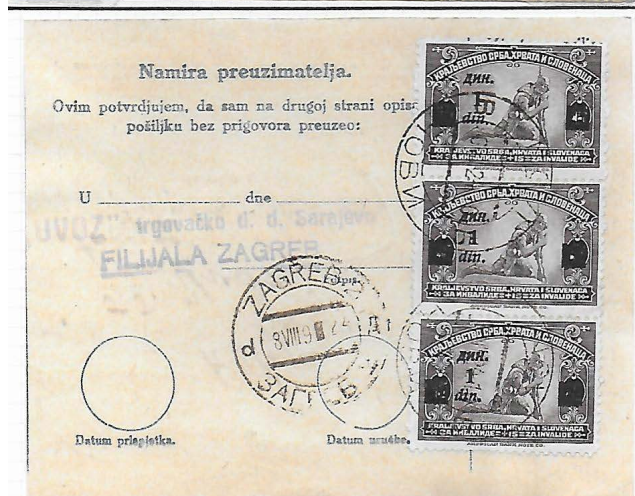

Fig. 46 - (For og bagside) Pakke 8,15 kg. Fra Novi til Zagreb.

Fig. 47 - Pakke 6,5 kg. Beograd til Kosjeric 21.9.1924.

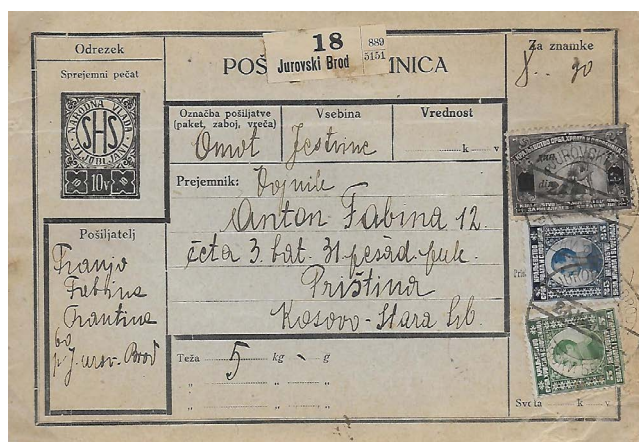

Fig. 48 - Pakke 5 kg. Fra Jurocki Brod til Pristina (Kosovo) 29.5.1923.

Fig. 49 - Værdipakke (5.000 Din) 12 kg. Fra Beograd til Kumanovo Dateret 31. september 1922 !!

For De mere specielle objekter, vil det være en god ide at få en attest, hvis man er i tvivl. Nedenfor et eksempel på en prøvningsattest fra Jovan Velickovic.

Fig. 50 - Pakke 11 kg. Zagreb til Boljevac 1.5.1923.

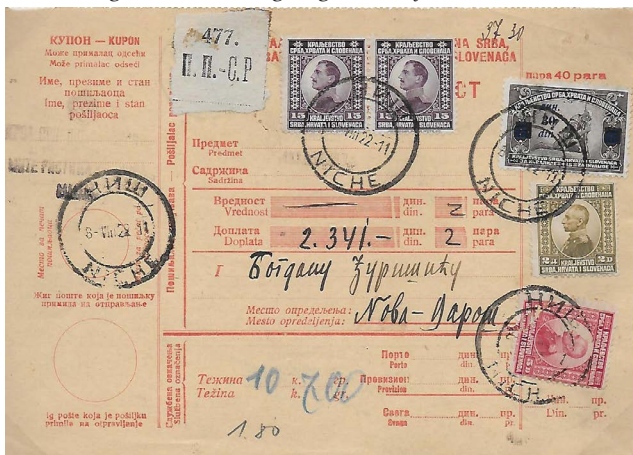

Fig. 51 - Pakke 10,7 kg. Fra Niche til Nova Varoch.

Fig. 52

JULEMÆRKER

Af Poul Høj

Vores mødeaktivitet er forsat på standby og umiddelbart frem til 21. maj 2021. De fleste klubber har lukket for mødeaktiviteten frem til efteråret. Til efteråret kan vi forhåbentlig glæde os til, at der bliver åbnet op for mødeaktiviteten, herunder åbnet op for messer og byttedage igen. Jeg krydser fingre.

Ill. 1

Mange julemærkesamlere samler på julemærkehæfter. Jeg kan se på måden de bliver omtalt og handlet på, at der ikke huskes, at i 1982, 1983 og 1984 findes hæfterne i 3 og 4 side takkede

Ill. 2

udgaver – fig. 1. D.v.s , at f.eks. 1982 findes i 4 udgaver. Dette for at gøre opmærksom herpå. God jagt.

Et samlerområde jeg ikke selv gør i er scalatryk. Scalatryk er udgivet af Julemærkefonden siden starten i 1904. Scalatrykkene giver et 'sjovt' indblik i tilblivelsen af det endelige julemærke. Jeg skriver dette, fordi jeg har overtaget et par flyttekasser med diverse mærker og heri er der en del scalatryk opsat som vist i fig. 2.

Det må være en frimærkehandler, der har siddet og klippet helarkene, for derefter at sælge dem enkeltvis til sine kunder. Mon priserne stadig holder?

Mange julemærkesamlere samler også på julekort. I klubben Julemærkesamlere er der flere der samler julekort og måden der samles på, er vidt forskellig. Ja, jeg vil næsten sige, at der er lige så mange måder, at samle på, som der er samlere. En i klubben samler julekort hvor der skal være en nisse på kortene, en samler hvor der skal være en kirke på kortene og en samler hvor der skal være en gris på kortene. En anden måde at samle på er, at samle en kunstner. En senere artikel vil omhandle dette.

Jeg har et enkelt julekort stemplet 24.12.1903 sent lokalt i Brønderslev med en julehilsen til E. Dhen i Bredgade. Julekortet har titlen 'Fadet gik itu' og har påskriften no. 15 L. C. Fig. 3.

Ill. 3

Er der en læser der kan oplyse noget mere – hvem er L.C. og no.15 af hvor mange? Kontakt mig endelig hvis i har oplysninger.

I ønskes alle et godt resterende 2021 i håbet om, at normale tilstande snart vil indtræde, så vi kan mødes igen om vores fælles hobby.

FRIMÆRKEAUKTIONER

Kvalitetsauktioner

4 gange om året

Månedlig auktion

Sidste søndag i måneden

Indleveringer søges!

Specialsamlinger og udstillingssamlinger.

Vi udstykker gerne hele samlinger, for at sælgeren får den bedste pris.

AUKTIONSHUSET

Ved Klædebo 17 | 2970 Hørsholm
www.auktionshuset.com

Kontakt Torben Mehl | tm@auktionshuset.com | +45 2042 6940

UDSTILLINGER - MESSER ARRANGEMENTER

Udstillinger / Messer

20. august – 22 august 2021

Frimærke- og postkort Messe i Eslöv Sverige.

16. oktober – 17. oktober 2021

Elbo 21 i Fredericia, nationaludstilling.

13. november – 14. november 2021.

Frimærke, Brev & Postkort Messe 2021 i Valby Hallen

HUSK at checke div. udstillingernes hjemmeside vedr. ændringer i programmet.

Klubkonkurrencen

Klubkonkurrencen "Mit en rammes eksponat" med fremlægning i foråret 2020 og i foråret 2021 blev desværre ikke afholdt grundet Corona krisen. Bestyrelsen har besluttet, at vi sammensmelter de 2 sæsoner med sæsonen 2021/2022. Klubkonkurrencen afholdes foråret 2022 og med samme emne.

Holte

Jeg søger at købe og eller bytte alle mærker og breve stemplet i Holte fra Stjernestempler til brotype. Postkost har ingen interesse medmindre de er meget pænt stemplet. Jeg kan kontaktes på gottrup@gmail.com eller på Facebook. På forhånd tak

Dagklubben

Dagklubbens møder afholdes hos VOC, Gammel Jernbanevej 25 i Valby på torsdage kl. 13.00 i lige uger. Dagklubben holder sommerferie frem til september. Følg med på foreningens hjemmeside ang. start til september. Møde agenda er hyggeligt samvær, bytning og en lille auktion. Alle kan komme med materiale til auktionen. Materialet afleveres ved mødets start og der afregnes samme dag. For yderligere information kan Ole på tlf. 30313338 eller Steinar på tlf. 30250142 kontaktes.

FFF Kontigent

Tilbud nye medlemmer 2021 kr. 100

FFF Kontigent - Rykker

Har du endnu ikke betalt kontingent

Bedes beløbet overført til konto
5023-0001032157 eller mobil pay: 20 48 64 12
Oplys venligst navn eller medlems nummer.

Beløb:

Kbh. og omegn kr. 400,-

Provinsen kr. 300,-

Bladmedlem kr. 200,-

Medlemmer der plejer at betale i klubben
kan gøre dette når vi igen kan mødes.

Generalforsamlingen indkaldes når bestyrelsen igen er
sikker på at kunne mødes med medlemmerne.

Nyt:

Foreningens Nyhedsbrev

Bestyrelsen opfordrer foreningens medlemmer til at tilmelde sig foreningens nyhedsbrev. Tilmeldingen kan ske på foreningens hjemmeside www.3fff.dk. I nyhedsbrevene får du oplysninger om nye udgivelser af Frimærkesamleren og opdateringer om aktuelle emner m.v.

KINA, THAILAND, FRANSKE og
ENGELSKE KOLONIER m.m.
fra Asien købes.

Samlinger, breve, løse mærker m. m.. Ned i gemmerne og find noget frem.
Ole Johansen mobil: 30313338

Til vores forenings løbende auktioner
søges materiale for salg.
Kik gemmerne igennem og kontakt
Steinar på tlf. 30250142 for
Indlevering. Kom så.

FREDERIKSBERG FRIMÆRKE FORENING

Nyt fra Bestyrelsen

HUSK AT HOLDE JER AJOUR OM MØDER I FORENINGEN PÅ FORENINGENS HJEMMESIDE www.3fff.dk.

Bestyrelsen vil opfordre til, at medlemmerne indsender korrekte mailadresser til formanden eller medlemmerne tilmelde sig under nyhedsbrev på hjemmesiden for modtagelse af nyhedsbreve fra vores forening.

Frimærkesamleren er jo som bekendt gjort digital. I den forbindelse vil klubben sørge for, at der til klubaftenerne vil være et par udprintede eksemplarer til rådighed for læsning m.v. For 2022 vil medlemskab kunne vælges, som medlemskab med eller uden et eksemplar af Frimærkesamleren Årbog.

Det er svært at spå, især om fremtiden. Corona situationen overhalede os igen og hele forårssæsonen 2021 blev aflyst. VOC i Valby har oplyst os om, at de forventer at åbne dørene igen 6. maj. 2021, samt at møder skal foregå efter corona reglerne og mod forevisning af coronapas. Som tidligere nævnt vil bestyrelsen vende tilbage med et par mødeaftener i maj og eller juni måned. Vi håber mange vil møde op og vi glæder os til aktivitet i klubben igen.

Aflysning af forårssæsonen har medført, at en række foredrag ikke blev afholdt. Foredragsholderne vil blive kontaktet for afholdelse af foredragene i næste sæson. Hvis der er medlemmer eller andre med interessante emner til et foredrag, så kontakt endelig Poul Høj, så vi kan få foredraget sat i skema. Som et lille hint ville det være oplygt, at deltagere fra specialgrupperne viste noget fra deres interesseområder.

Foreningens generalforsamlinger for 2019

og for 2020 vil blive afholdt i efterårssæsonen 2021. Hvornår og hvordan vil fremgå af mødeprogrammet i næste nummer. Corona reglerne skal overholdes, men mon ikke vi medlemmer har fået et coronapas til efteråret – det indikerer regeringens plan herfor og vores alder.

Frimærke, Brev & Postkort Messe 2021 i Valby Hallen 13. november – 14. november 2021. Planlægningen er i fuld gang og håbet er, at corona ikke 'spænder ben' dette år. Udstillingstemaet for messen bliver, at hver specialgruppe får et udstillingsområde, hvor gruppen kan promovere deres samleområde. Grupperne er meget forskellige i deres indhold og det bliver spændende at se udstillingen. Meget af materialet har formodentlig ikke været udstillet før, og det gør det jo bare mere interessant og spændende.

Hvis der er medlemmer, der ønsker at starte nye specialgrupper op, så tøv ikke. Kontakt bestyrelsen og lad os få gruppen igangsat.

Tilmelding til messen foregår til specialgruppens kontaktperson jf. efterstående under Frederiksberg Frimærke Forening. Hvis spørgsmål – tag endelig kontakt til specialgruppens kontaktperson eller til bestyrelsen. Mere om messen i de følgende numre af Frimærkesamleren.

Bestyrelsen håber, at alle er kommet godt igennem den foreløbige del af corona epidemien og at vi alle nu kan se fremad mod lysere, mere åbne tider og et corona pas. Vi håber i har fået brugt en masse tid på vores fælles hobby, måske fået sat noget op til klubkonkurrencen og måske fået nogle nye samlerområder.

Næste nummer kommer ultimo maj.

MØDEPROGRAM

HUSK AT HOLDE JER AJOUR OM MØDER I FORENINGEN PÅ FOR-ENINGENS HJEMMESIDE www.3fff.dk. Bestyrelsen vil opfordre til, at indsende korrekte mailadresser til formanden eller tilmelde sig under nyhedsbrev på hjemmesiden.

FORVENTER GENÅBNING UDSDYDES!

Bestyrelsen vil planlægge et par møder til sommer, når corona situationen giver mulighed herfor. Corona reglerne vil blive overholdt, herunder at deltagere skal have coronapas, som situationen i dag tilsiger.

Mødeprogram for 1. del af sæsonen 2021/22 er med i næste nummer af Frimærkesamleren, som udkommer ultimo maj 2021.

Generalforsamling for 2019 og 2020 vil være indeholdt i mødeprogrammet.

Frederiksberg Frimærke Forening (FFF)

Hjemmeside: www.3fff.dk med aktivitetskalender

Mødested: VOC, Gammel Jernbanevej 25, 2500 Valby.

FFF – Klubblad: Frimærkesamleren.

FFF – Aftenklub mødes mandage på 3. sal.

FFF – Dagklubbens møder afholdes hos VOC, Gammel Jernbanevej 25 i Valby på torsdage kl. 13.00 i lige uger.

Kontakt: Steinar Hansen tlf. 30250142.

FFF – Tyskland gruppen mødes 2. mandag på 1. sal. Willy Schwaner tlf. 25672823 schwaner.willy@gmail.com

FFF – Stålstik gruppen mødes 2. mandag på 3. sal. Lars Stokbæk tlf. 61662986 lfsfsd@gmail.com

FFF – England & engelske kolonier mødes 4. mandag på 3. sal. Thomas Gerstrup, gerstrup@email.dk

FFF – Frankrig & franske kolonier mødes 2. mandag på 3. sal.

Johnny Speich tlf. 40254926, johnnyspeich@outlook.com

FFF – Randstaterne mødes 4. Mandag på 3. sal.

Per Fæster tlf. 20623165, per.e.faester@gmail.com

FFF – Nordatlanten mødes 4. mandag på 3. Sal.

Jørgen Hansen tlf. 28614560, jahvalby@gmail.com

FFF – Auktioner:

Steiner Hansen tlf. 30250142, tofteryd@hotmail.dk

FFF – Rejseklub: Koordinerer rejser til udstillinger mm.

Per Fæster Sørensen tlf. 20623165, Per.e.faester@gmail.com

Formand: Flemming Petersen tlf. 44443412, info@3fff.dk

Næstformand: Poul Høj tlf. 24971197, piapoul@post.tele.dk

Bogholderi: tlf. 44443412, info@3fff.dk

Kontingentsatser: kr. 400,- nærområde, 300,- øvrige, samlever uden tidsskrift kr. 200,-

Bankkonto Jyske Bank: Reg. 5023 - 0001032157

Sælg frimærker og breve på auktion

Netop nu tager vi imod indleveringer til vores net-auktioner
og årets store traditionelle frimærkeauktion.

For yderligere information kontakt venligst Christian Grundtvig
på cg@bruun-rasmussen.dk eller tel. +45 8818 1214.

BRUUN RASMUSSEN

FRIMÆRKER

Baltikavej 10 · 2150 Nordhavn · København · Tel 8818 1111

bruun-rasmussen.dk